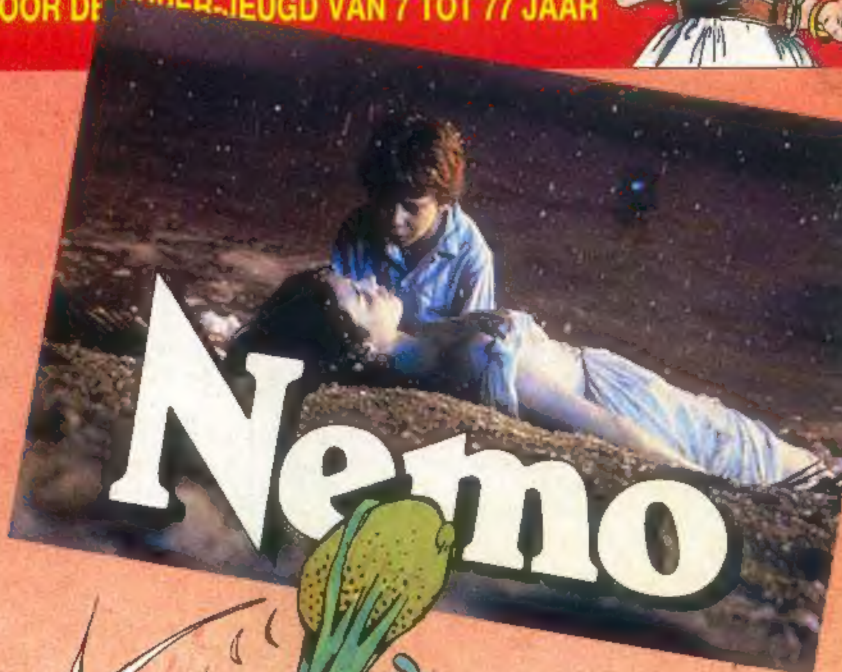

kuifje

Nr 27
40e jaargang

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

HUGO
GARGOLIA DE TOVENARES

POSTER
MARIA
EN GIEL

40F-NEDERLAND f 2,25

2-7-85

Sfeer is de sleutel tot het hart van Elisa Waut

Het Eurovisiesongfestival heeft zichzelf overleefd door de overwinning van ABBA. Rock Rally, Humo's tweejaarlijkse talentenjacht naar nieuwe rockgroepen in Vlaanderen, bewees zichzelf en ons een dienst door in 1984 de eerste plaats aan Elisa Waut toe te kennen. Daarmee werd bevestigd wat wij niet voor mogelijk hielden: Vlaanderen bezit oorspronkelijk muziektalent. Geen Stones-riffs, geen Members-patronen, geen Kraftwerk-buizen, geen Sex Pistols-klonen. Elisa Waut — bestaande uit Elisa en broer Hans Helewaut en Chery Derycke — werken vanuit het ongrijpbare dat zij sfeer noemen. Op hun titelloze mini-debuut-LP staan zes Brugse haikoes, intiem, gevoelig, intens, soms verstoord door *«a slip of the pen»*, de artificiële produktie. Er is niet alleen het glijden van de pen, maar ook het gladde pad van de rock. Daarover hadden we het, of ging het nu toch over het weer?

Jullie zijn pas begonnen (fout: Elisa Waut is reeds vier jaar bezig). Wat is het prettigste in de rockwereld? De plaat, optredens, promotie?
Elisa: Nieuwe nummers maken, zelf werken aan nieuwe muziek, dat vind ik persoonlijk het prettigste en zij waarschijnlijk ook.

De kritieken zijn over het algemeen heel lovend. Hoe sta je daar tegenover: als een soort bevestiging van hetgeen jullie doen of neem je het met een korrel zout?
Elisa: De kritieken zijn niet allemaal positief. De negatieven gaan dan in de zin van: ze hebben de Rock Rally gewonnen, het moet wel goed zijn zeker? Maar ja, je moet het met een korrel zout nemen.
Chery: We weten wat we aan onze nummers gehad hebben, en wat we er niet kunnen insteken hebben, proberen we bij de volgende wel te doen.

Brengt dat geen extra druk voor het maken van nieuwe nummers mee?
Elisa: We maken gewoon nieuwe nummers en welke sfeer daar uit komt, dat wachten we gewoon af. Ieder nummer is een nieuwe ervaring en meestal een prettige ervaring voor ons.
Chery: De nummers die nu op plaat staan, zijn spontaan ontstaan en eigenlijk hopen we om niet geforceerd in een stroomversnelling terecht te komen, maar gewoon verder onze nieuwe nummers te kunnen afwerken op een normale manier en die dus ook op plaat te brengen.

Jullie moeten morgen terug naar het werk (Elisa werkt op het Ministerie van Financiën, Chery in de privé-administratie, Hans is student RITCS). Wordt dat niet moeilijker?
Elisa: Het enige dat moeilijk is, is zowat de organisatie van alles. Het nemen van vakantiedagen voor repetities, opnames, optredens, enz.
Chery: Maar we gaan niet naar ons werk als sterren.

Gebeurt het omgekeerde niet? De naijver van de collega's?
Elisa: Dat is ook zo. Ze doen een beetje plagerig of spreken er niet over, maar dat is niet erg.

Speelt literatuur een rol in het totstandkomen van jullie muziek?
Elisa: Ik probeer eigenlijk niet zo veel te lezen omdat ik zelf ook een beetje poëzie schrijf en lezen me zou kunnen beïnvloeden. Maar de sfeer van bepaalde boeken, ik lees graag Zweedse en Noorse auteurs, hoe de mensen daar leven, dat trekt me wel aan. Een specifieke beïnvloeding is er echter niet. Het zijn meer mijn eigen ervaringen, wat ik zelf voel, wat ik in de teksten verwerk, niet wat ik lees.

In de pers duikt dikwijls de vergelijking op met Marlene Dietrich, Edith Piaf en Nico. Stoort dat of werken jullie dat in de hand?
Elisa: Ik hou van de zwart/wit-films van de jaren dertig en van die cabaretmuziek. Unrath is de naam van de professor uit de film **Der Blaue Engel** met Marlene Dietrich. In ons nummer **Unrath** hebben we niet getracht haar te imiteren, maar gewoon de sfeer ervan terug op te roepen. Maar de vergelijking met Edith Piaf zie ik niet zo direkt in en met Nico, dat is overdreven.

Jullie gebruiken cassettes voor de ritmes. Is dat een overgangsfase? Komt er een drummer?
Hans: Oorspronkelijk waren we met vier om live te spelen, maar sinds de vierde man weggevallen is hebben we de synthesizer op tape staan.
Elisa: We zouden echter graag een oplossing vinden om die tapes te vervangen.
Chery: Maar voorlopig werken we liever met een basisritme, omdat we wachten tot we de gepaste persoon kunnen vinden en dat niemand zich opdringt of zo.
Elisa: Werken met tapes is helemaal niet makkelijk. De tapes bepalen ons spelen en dat is vervelend.

Jullie komen uit Brugge. Bestaat er een Brugse rocksien? Maken jullie daar deel van uit?
Chery: In België worden we nu al als een buitenbeentje beschouwd. We maken niet specifiek deel uit van de Belgische rock. Dus kun je wel denken dat we ook in Brugge geen bepaalde associaties vinden met groepen die wat muziek betreft aansluiting bij ons hebben. We staan eigenlijk tamelijk apart. Niet dat we afzijdig zijn hoor.
Elisa: Want als je in Brugge uitgaat, kom je automatisch dezelfde mensen tegen. We kennen er de mensen wel die muziek maken.
Chery: We zijn een tamelijk vaste kern. Er is geen wisseling van muzikanten, geen doorstroming naar andere groepen toe.

Om de cirkel rond te maken, wat vind je, los van alles, het prettigste in het leven?
Hans: Muziek in alle betekenissen van het woord: luisteren, kijken, platen, zelf spelen.
Chery: Strips lezen...
Een prachtige kritiek in KUIFJE is mijn dank...
Chery: Een moeilijke vraag. Er zijn zoveel toffe dingen in het leven. Iedere dag nieuwe facetten ontdekken.
Elisa: Genieten eigenlijk. En slapen, dat doe ik graag. Dat vind ik ook aangenaam.

Eindelijk een geestesverwant!

Interview:
Ronald en Eric Grossey
Foto: Yves Lorson

Hugo

EXTRA LANG VERHAAL

GARGOLIA, DE TOVENARES

SEDN

SLA OM

Hugo

EVEN LATER, OP HET KASTEEL...
HIER, SCHURK, JE INLICHTINGEN ZIJN DIE 20 STUIVERS WEL WAARD...
OH, DANK, DANK, GOEDE MEESTER!

EN HIER EEN VOORSCHOT OP DE BELONING DIE JE WACHT ALS DE OPDRACHT VAN DE TROEBADOER MISLUKT...
VOOR DAT BEDRAG, OH EDELMOEDIGE MEESTER, ZAL HIJ SPOEDIG EEN LIED KWELEN IN HET HIERNAMAALS...

JE HEBT ME BEGREPEN! HÈHÈHÈ... EN GA NU! IK WIL LIEVER NIET IN ZULK SLECHT GEZELSCHAP GEZIEN WORDEN!

ALS DIE ROOIE DE STAD MAAR NIET AL UIT IS...

KOM NOU! EN BOVENDIEN: MET DIE ZWARE BEER BIJ ZICH ZAL HIJ NIET AL TE SNEL KUNNEN!

SPIJT ME, BISCOTO, MAAR EEN ANDERE OPLOSSING ZAG IK NIET...
IEK DENK DAT DIE ARME EZEL MEER REDEN TOT KLAGEN HEEFT, HIHIHI...
!

DAT DUIVELSE JONG! HIJ HEEFT GEEN TIJD VERSPILD! WAT NU?
IMPROVISEREN...

HOUDT DE DIEVEN! MIJN WAGEN! HOU ZE TEGEN!

DAGENLANG RIJDEN HUGO EN ZIJN VRIENDEN DOOR WOESTE STREKEN...

PFFF... IEK BEN UITGEPOET! WEET JE ZEKER DAT DIET DIE GOEDE WEG IES?
IN IEDER GEVAL GEEFT DE NAALD DEZE WEG AAN...

KOM, MOED HOUDEN! DENK AAN DIE ARME CLAESKEN IN ZIJN KERKER...
DAAR IES HET TENMIENSTE EEN BEETJE FRIES...

DE ENIGE MODDERPOEL IN DE WIJDE OMGEVING EN JIJ MOET ER NATUURLIJK INRIJDEN!
KANKER NIET, DUW! JUUUUH!

JAAA! NOG EVEN... WE ZIJN ERUIT!

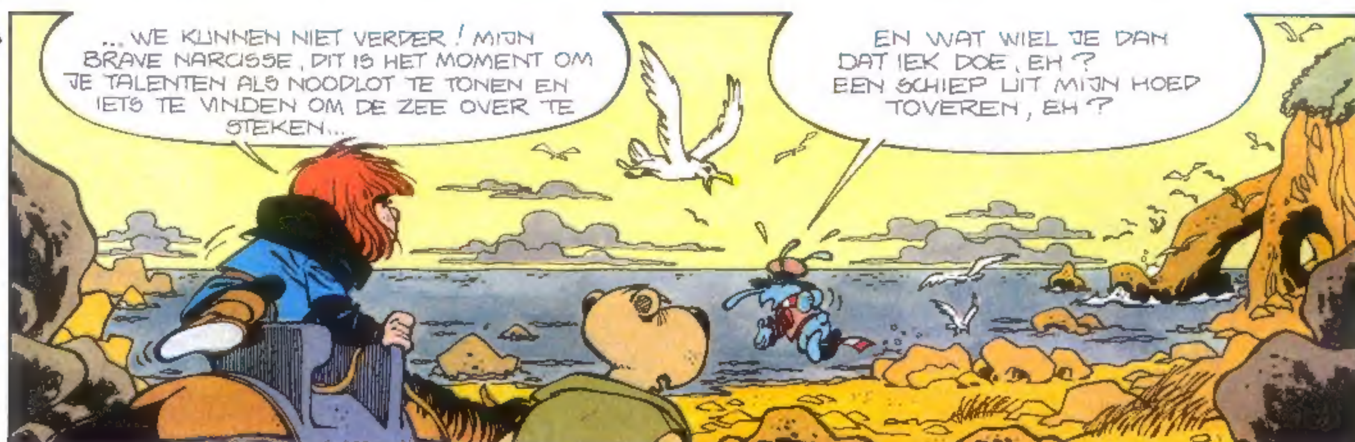

MALEDIZIONE! DE EZEL WIEL NIET MEER VERDER!...
ZET HEM OP, VRIENDEN! DE LUCHT WORDT FRISSER... IK HEB HET GEVOEL DAT WE...
HIHAAR HIHAAR

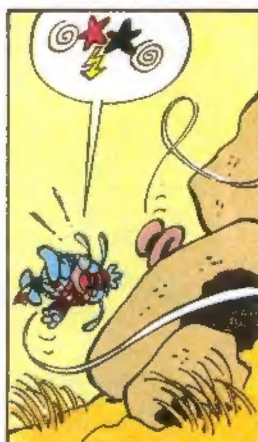

...ER ZIJN... !?

Hugo

... WE KUNNEN NIET VERDER ! MIJN BRAVE NARCISSE, DIT IS HET MOMENT OM JE TALENTEN ALS NOODLOT TE TONEN EN IETS TE VINDEN OM DE ZEE OVER TE STEKEN...
EN WAT WIEL JE DAN DAT IEK DOE, EH ? EEN SCHIEP UIT MIJN HOED TOVEREN, EH ?

HE! KOM HIER JIJ !...
VERLIES JE HOOFD MAAR NIET...

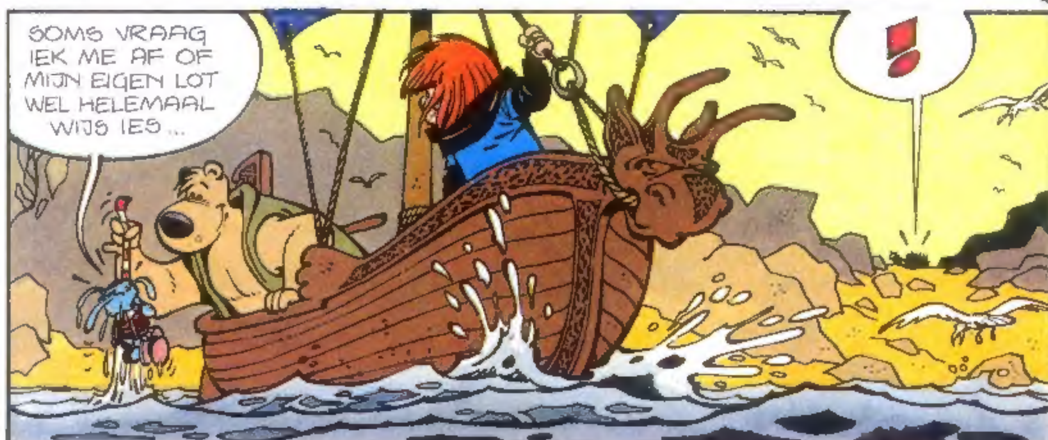

BONG

HOEGO! BISCOTO! KOM! IEK HEB DIE OPLOSSIENG GEVONDEN!

GEWELDIG, NARCISSE! KOM, BISCOTO, HIJS DE ZEILEN...

OP NAAR DE WOELIEGE BAREN!

SPLATCH!

SOMS VRAAG IEK ME AF OF MIJN EIGEN LOT WEL HELEMAAL WIJS IES...
!

EXTRA LANG VERHAAL

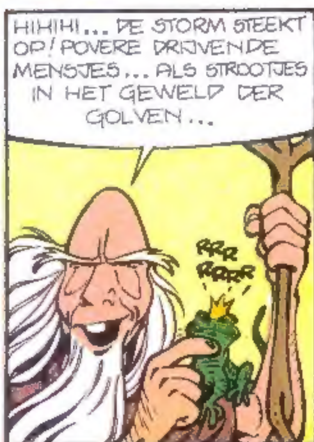

SLA OM

Hugo

OPEENS BEGEVEN DE ZWARE INKTZWARTE WOLKEN HET EN DE VRACHT WATER WORDT DOOR DE WOEDE DER WINDEN MEEGESLEURD... HEMEL EN ZEE SMELTEN INEEN IN HUN RAZERNIJ...

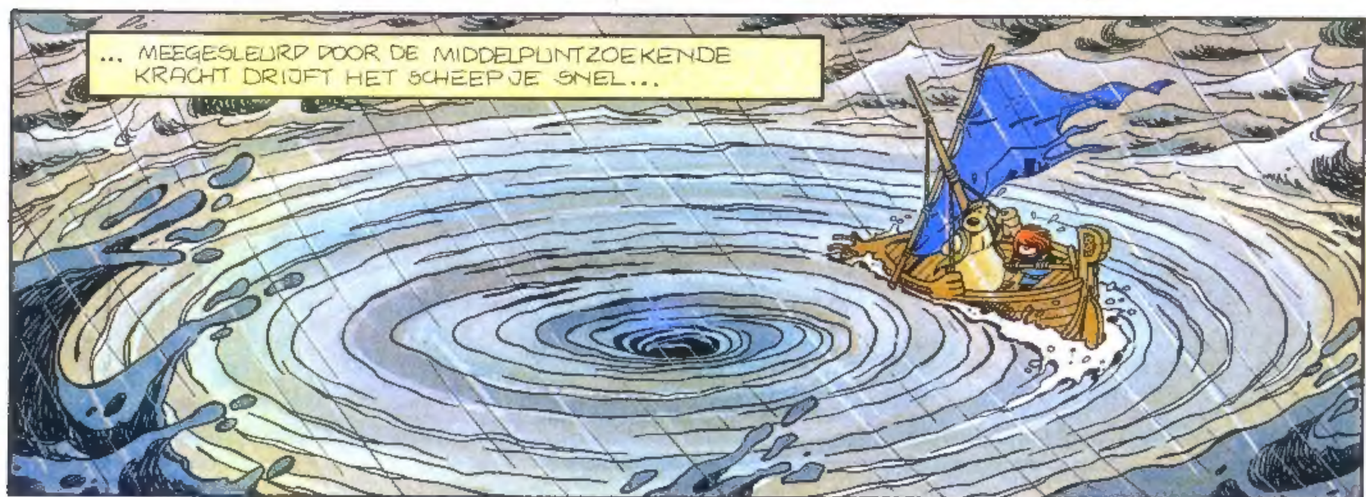

6A

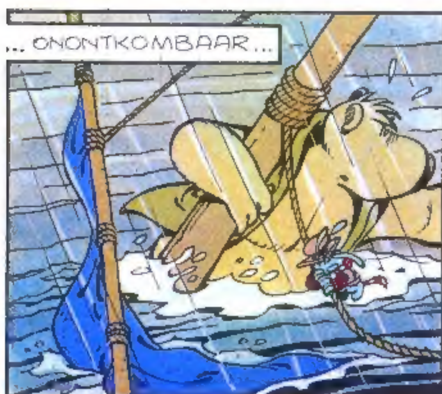

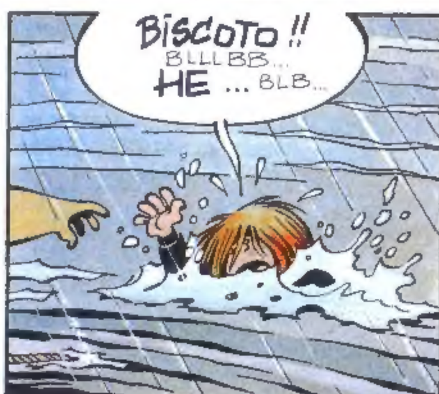

6B

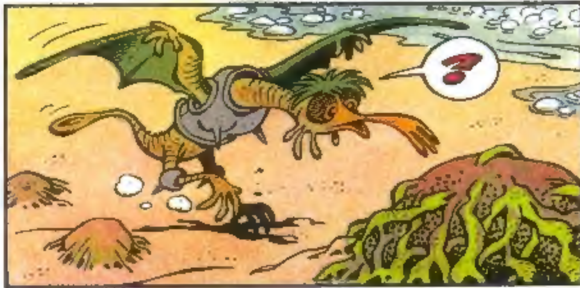

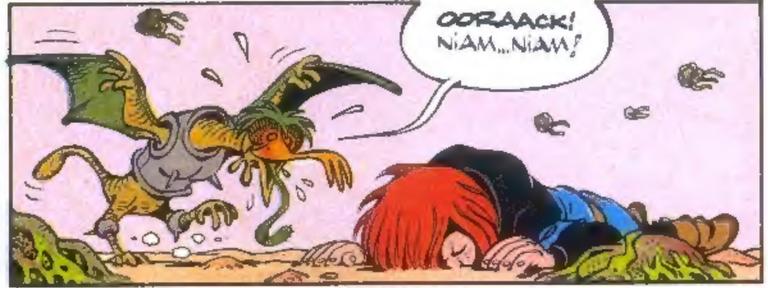

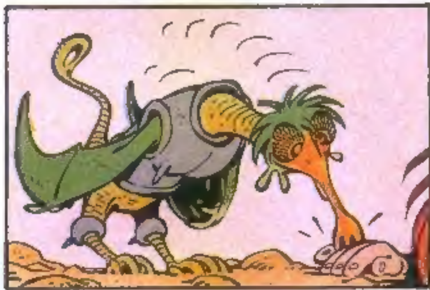

BÉDU

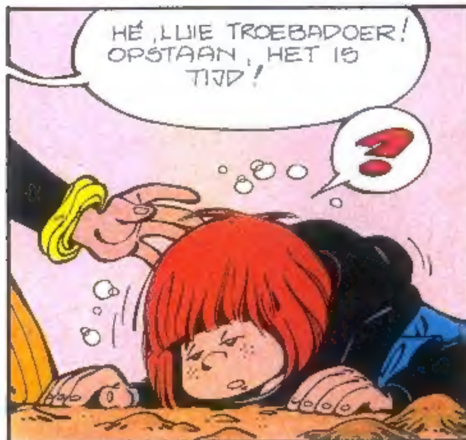

* ZIE: "DE TOVERBOON"

BEDU

VERVOLG ACHTERAAN IN DIT NUMMER

Er was eens een jongetje dat elke nacht vreemde dromen had. Iedere droom eindigde onveranderlijk met de val van het jongetje uit zijn bed en het kontakt met de harde werkelijkheid van de vloer. Telkens weer moest hij dan opnieuw in zijn bed klimmen. Op dat eenvoudige gegeven maakte 80 jaar geleden Winsor McCay het eerste strip-meesterwerk. Nu presenteren Arnaud Selignac en John Boorman ons de gedroomde avonturen van dat jongetje in een film die simpelweg «Nemo» heet.

Op 15 oktober 1905 ziet Little Nemo of Slumberland (De Kleine Nemo van Sluimerland) het daglicht in de New York Herald. Winsor McCay (1869-1934), de tekenaar, had zijn sporen verdiend in de strip, maar iedere nieuwe schepping bouwde hij op volgens hetzelfde stramien. Op een pagina — schitterend getekend en gekleurd — beleeft zijn hoofdpersoon telkens een variant op een situatie die in wezen identiek is. Zowel wegens de tekentechniek als wegens de originaliteit en de achtergrond blijft «Little Nemo» een van de drie of vier grootste strips die ooit gemaakt zijn.

Arnaud Selignac ontmoette de Engelse regisseur John Boorman op het Festival van La Rochelle in 1979, en stelde hem toen een zeer vrije bewerking van de beroemde strip voor. John Boorman werd enthousiast voor het plan en besloot de film na te gaan maken. «Nemo», de film, is geen letterlijke vertaling van de strip. Selignac en zijn scenarioschrijvers wilden vooral de wereld van de kinderdromen zichtbaar maken; vandaar dat het een verbazingwekkend avontuur werd, bevolkt met vele mythische helden.In Nemo vind je alle symbolen van het jeugdavontuur: Mr.Legend vermomd als Zorro, een buitenaards wezen, de onderzeeër Nautilus, enz.

Deze Frans-Britse superproduktie werd onder uitzonderlijke omstandigheden gemaakt, met behulp van speciale effekten en in speciaal ontworpen studio's.

De jonge Seth Kibel (geboren in New York in 1974) speelt de jonge Nemo. Hij wordt omringd door doorgewinterde akteurs als Harvey Keitel, Carole Bouquet (voormalig Bond-girl), Michel Blanc — ditmaal in een wat ernstiger rol — en Jason Connery, de zoon van Sean.

Binnenkort meer over deze film.

Intussen: lekker slapen en fijn dromen!

Sleeping Danny

Nemo

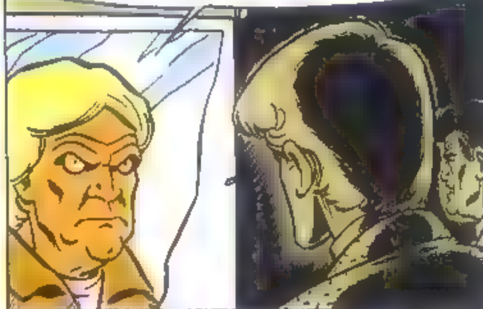

RIK RINGERS

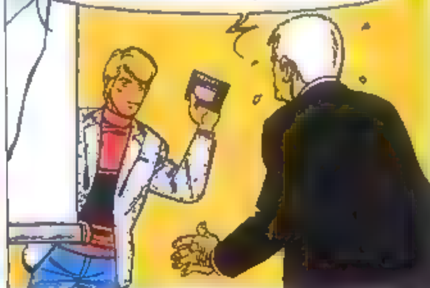
SAMENVATTING: Zou Hervé Hamoir Raphaël zijn? Zijn moeder die oprecht lijkt, zegt dat hij al drie jaar dood is. Rik gelooft niet in spoken. Volgens hem leeft Hamoir nog.

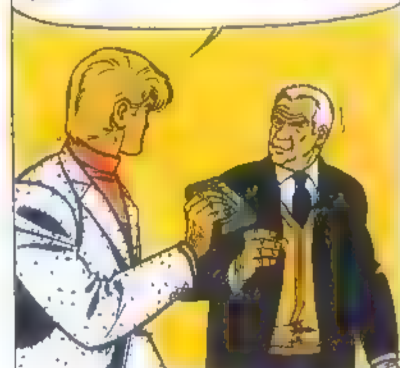

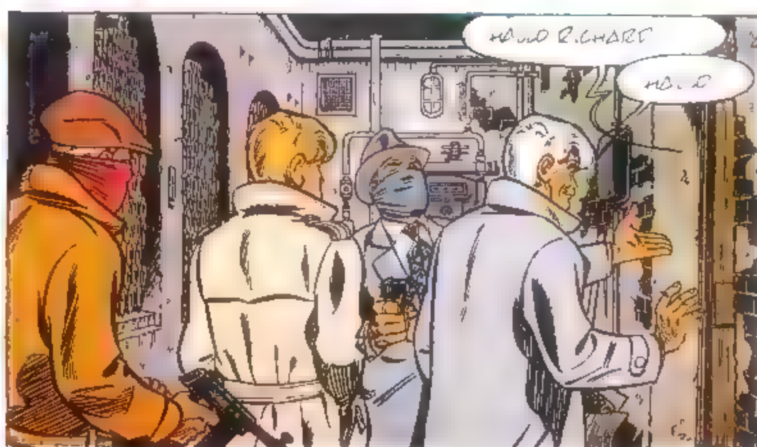

SLA OM

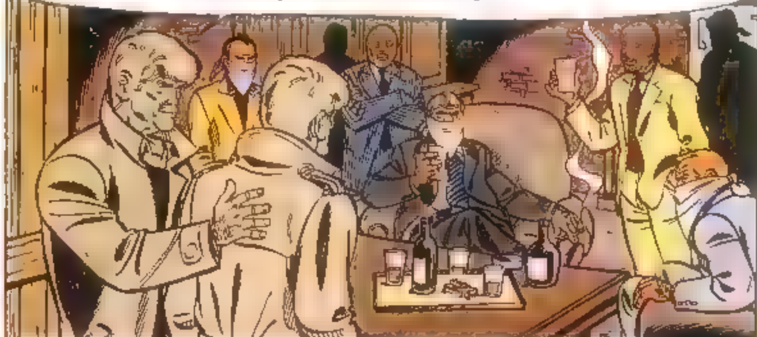

RIK RINGERS

TIBET
A.P. DUCHATEAU

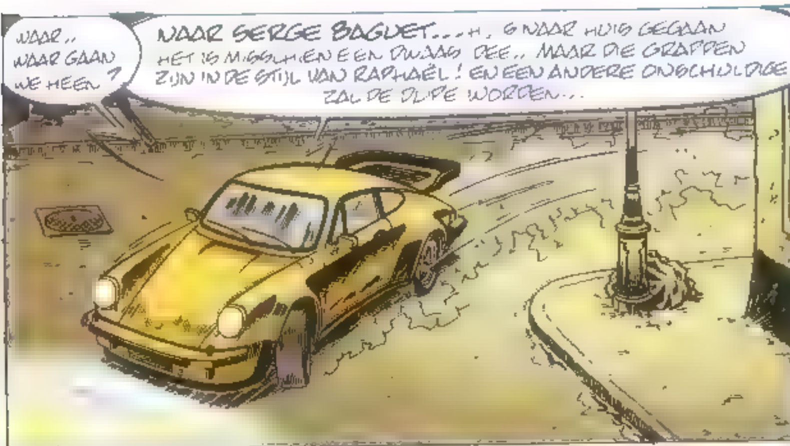

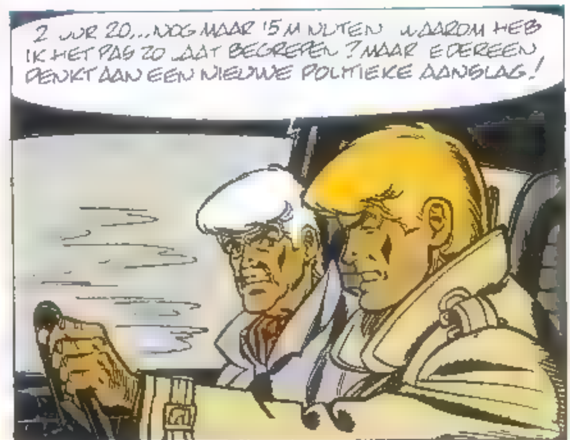

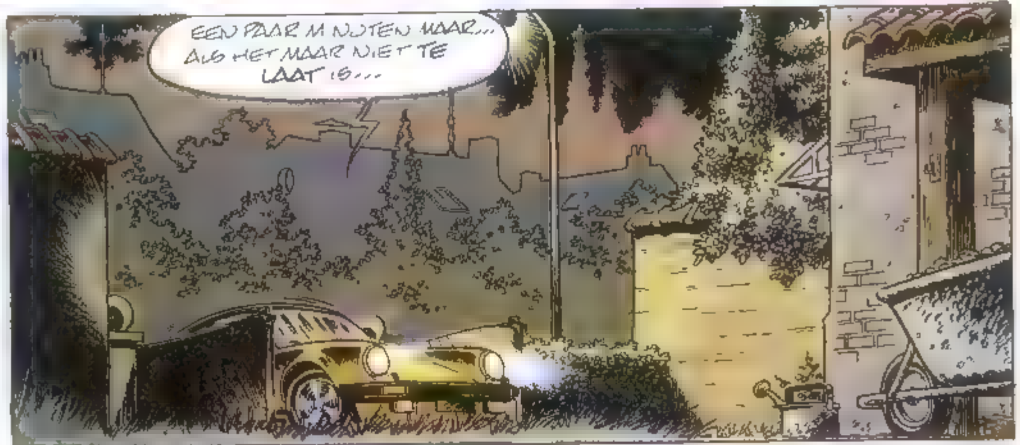

WAAR.. WAAR GAAN WE HEEN ?
NAAR SERGE BAGUET...H. 6 NAAR HUIS GEGAAN
HET IS MISSCHIEN EEN DWAAS IDEE.. MAAR DIE GRAPPEN ZIJN IN DE STIJL VAN RAPHAËL ! EN EEN ANDERE ONSCHULDIGE ZAL DE DUPE WORDEN..

2 UUR 20...NOG MAAR 15 MINUTEN WAAROM HEB IK HET PAS ZO LAAT BEGREPEN ? MAAR IEDEREEN DENKT AAN EEN NIEUWE POLITIEKE AANSLAG !

K VRAAG MAAR ÉÉN DING: OOG IN OOG MET RAPHAËL TE KOMEN TE KOMEN TE STAAN.

EEN PAAR MINUTEN MAAR... ALS HET MAAR NIET TE LAAT IS...

IK ZIE HEM...HIJ IS DAAR, BINNEN... ALLES IN ORDE GODZIJDANK...
GOED. IK BEL AAN!

NEEEE !!!

BAOEM

SLA OM

RIK RINGERS

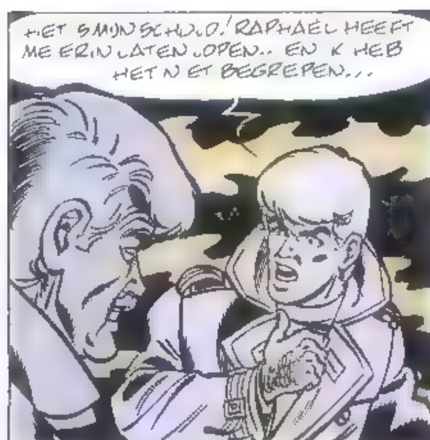

SUSPENS BIJ DE VLEET: 'DE DODENDE DUBBELGANGER', MIJN NIEUWSTE ALBUM!

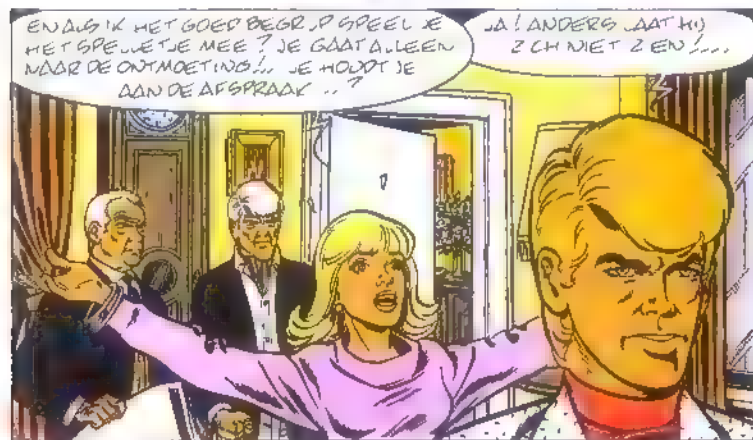

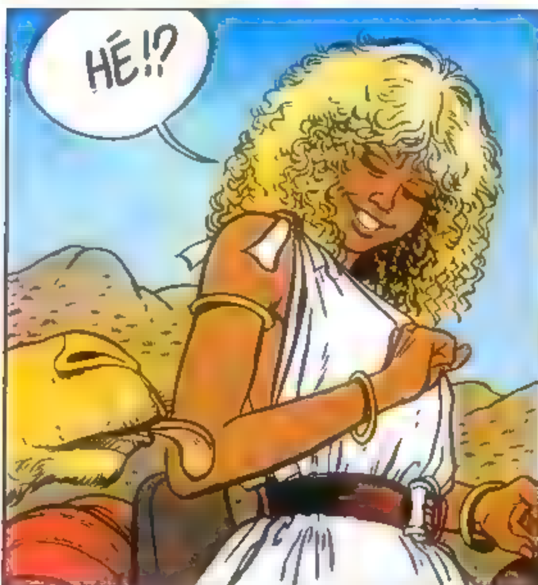
wordt vervolgd

ARIA

SAMENVATTING: Aria hoort het verhaal van Yôg, de bloemlans. Alleen met de hulp van dit magische voorwerp kan de leider van de groep zijn dochter terugvinden.

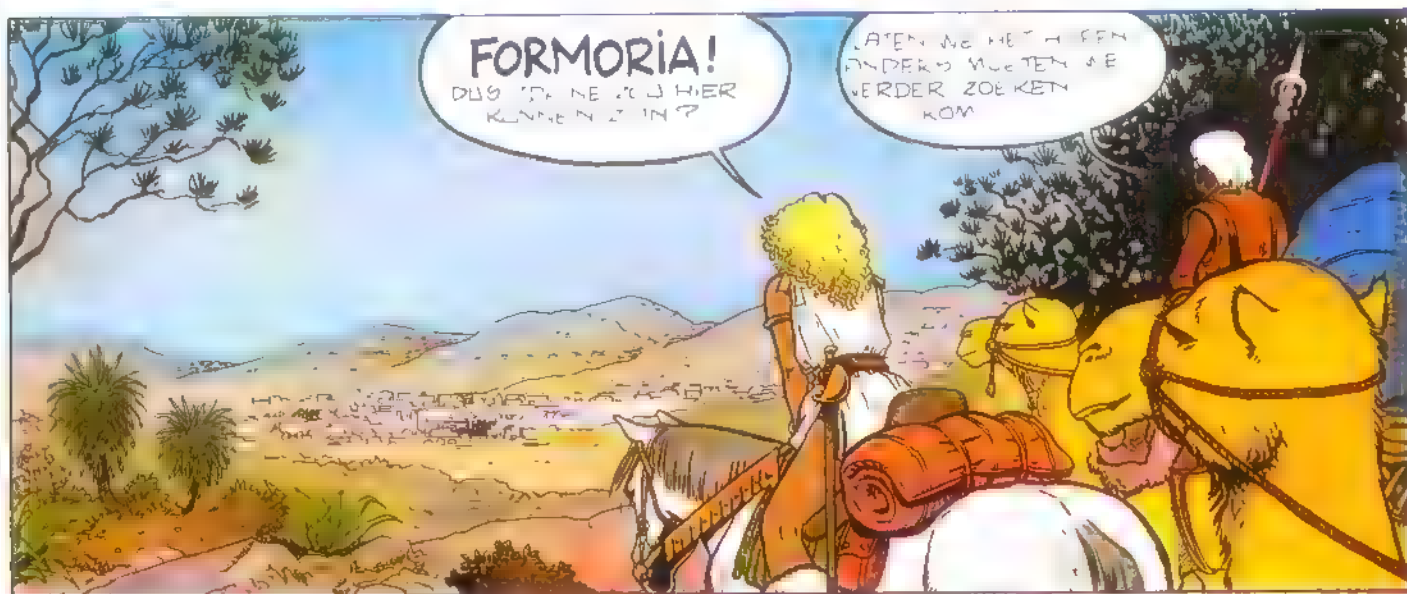
SLA OM

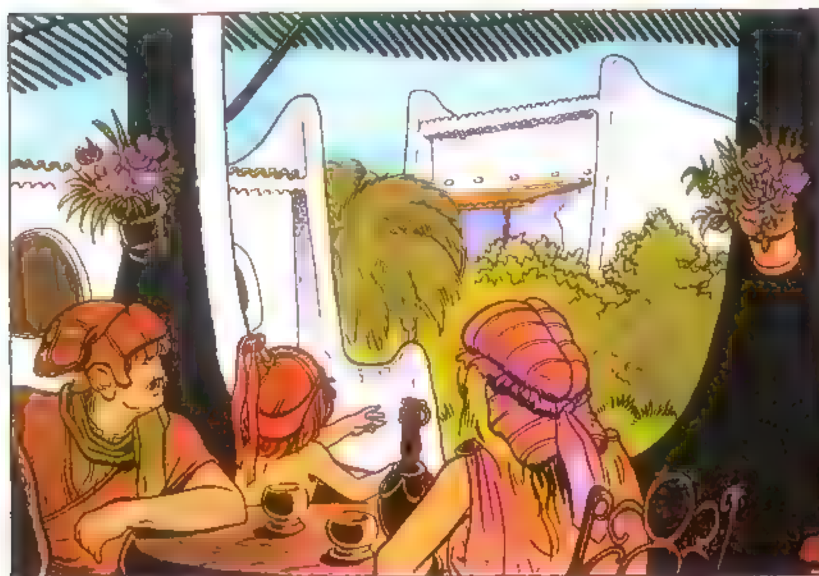

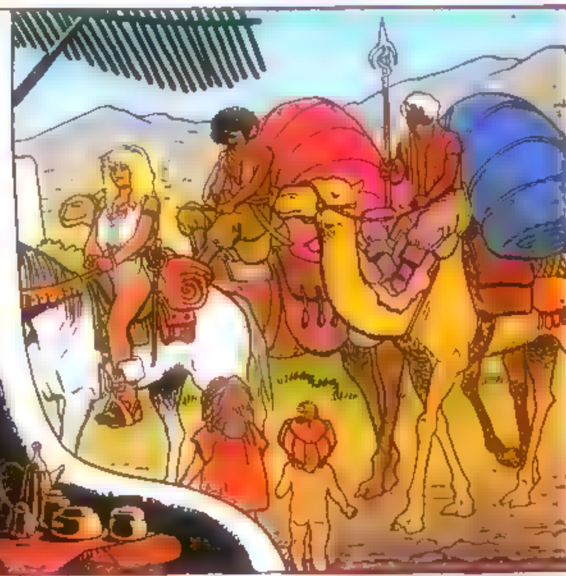
ARIA

HET OORDEEL DER RAVEN

M. WEYLAND

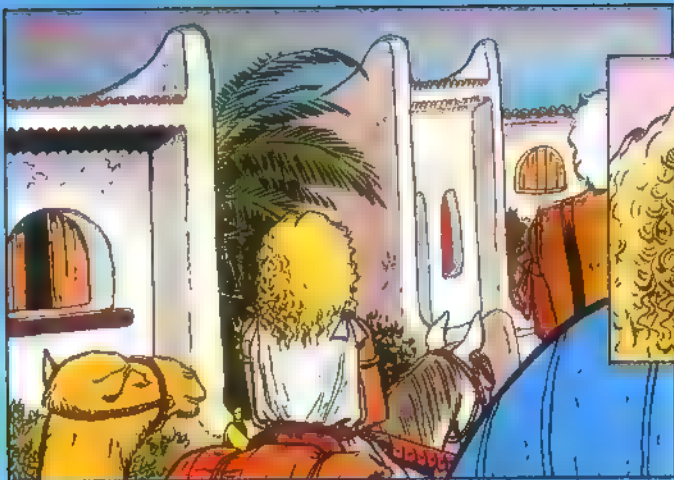

!?
BEN ONSCHULDIG

RAVEN ABSURD

HÉ JIJ DAAR WAT HEEFT DIE MAN GE-DAAN?
HIJ WOU EEN WET TEGEN DE SLAVERNIJ LATEN STEMMEN. DE SLAVERNIJ BESTAAT ALLEEN MAAR IN ZIJN GEEST. IN FORMORA WORDT NIEMAND OPGESLOTEN DUS KAN NIEMAND ALS SLAAF WORDEN VASTGEHOUDEN. LOGISCH

DE GROTE RAVEN HEBBEN BESLIST HEM VAN ZIJN LEUGENS TE GENEZEN
RRRR..

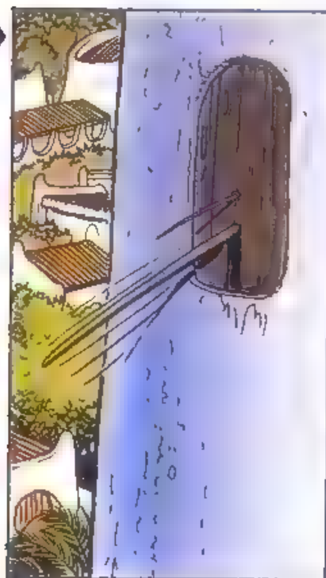

SLA OM

ARIA

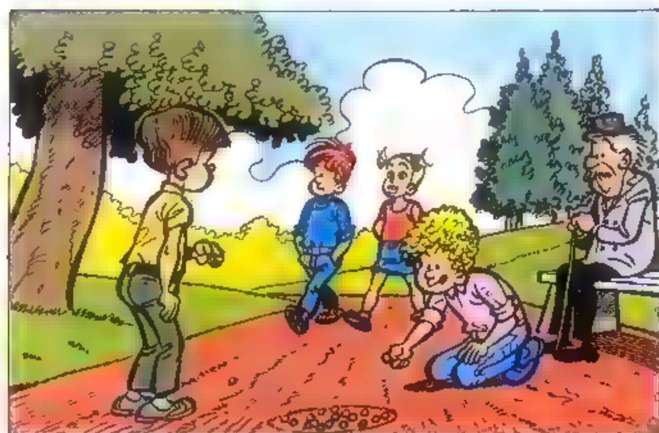

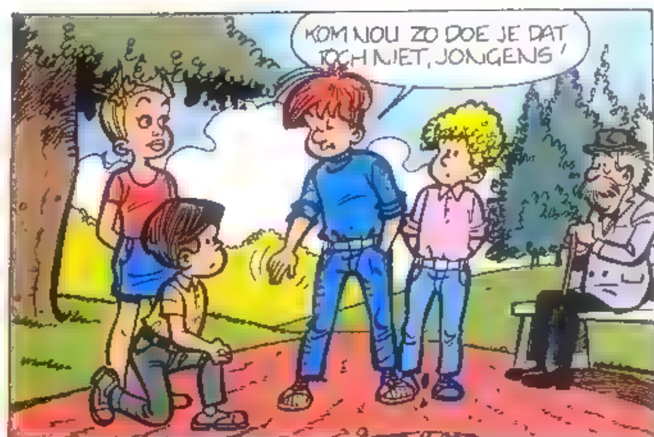

wordt vervolgd

plato, friebel en guitepuit

RENAUD
J. P. THAULEZ

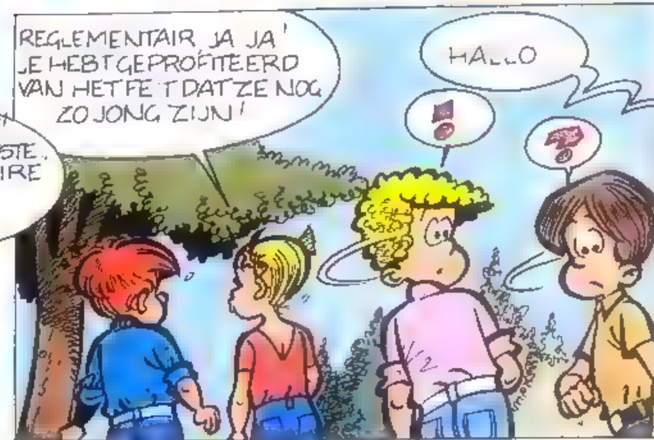

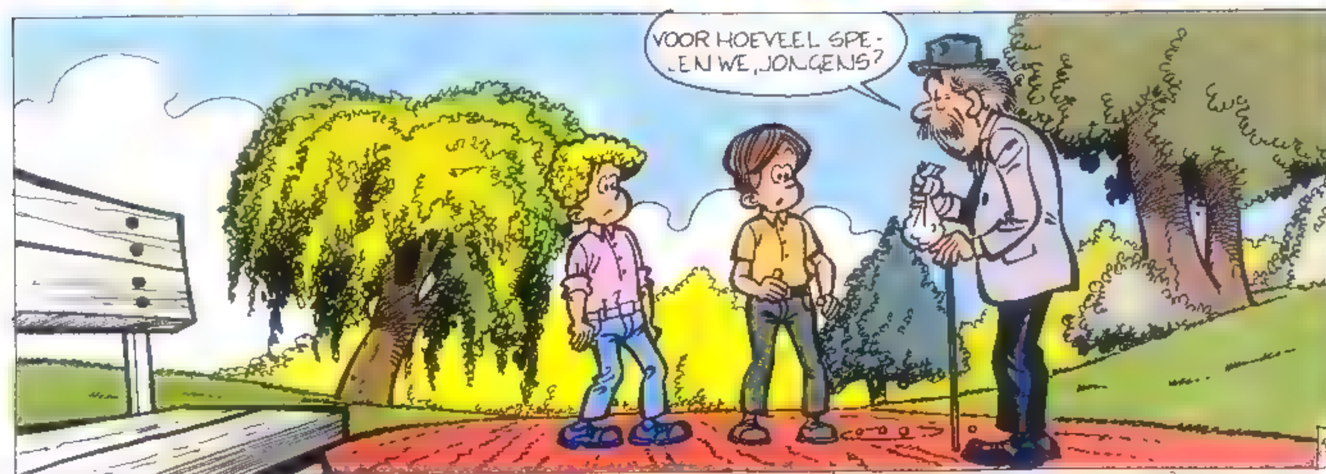

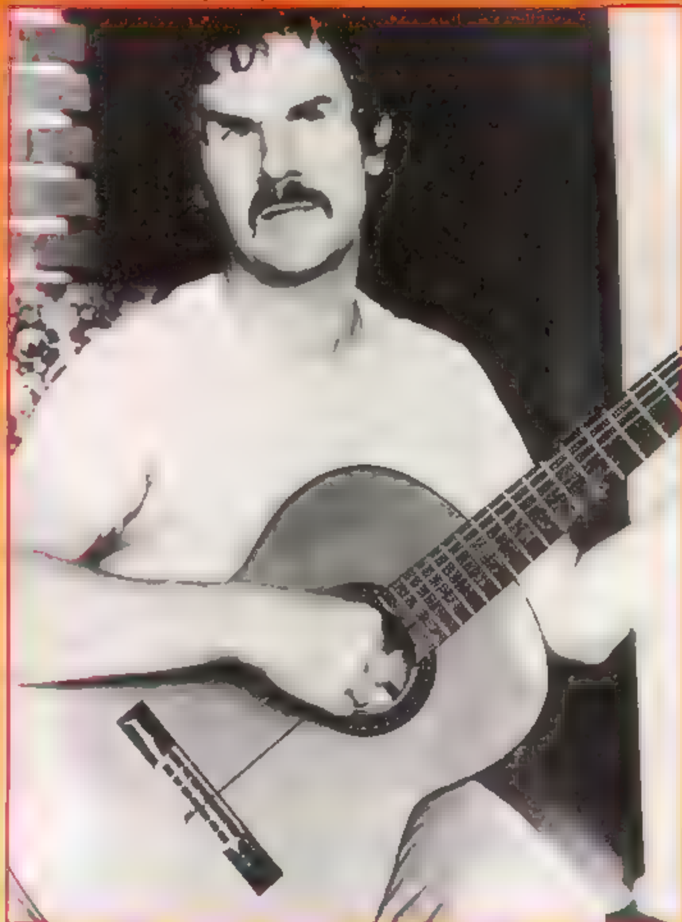

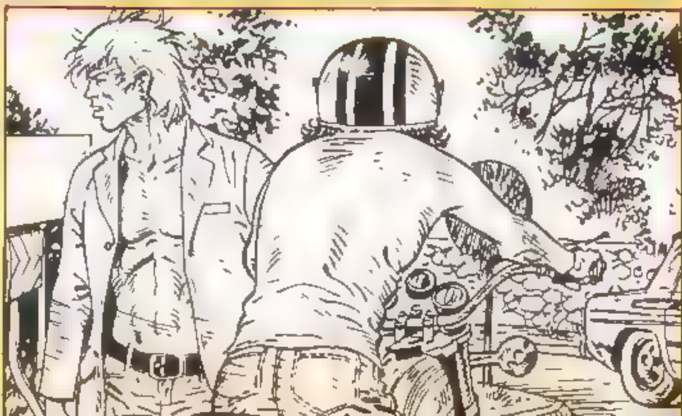

J.P. THAULEZ kleuren

EEN ROOD STOFJE TUSSEN DE STERREN

Wat gebeurt er als een vliegende Rolls Royce ergens in de ruimte op een buitenaards wezen stuit? Volgens Géri en Duchâteau gaat dat van «Blonk»! Goed, maar dan? Wanneer het een mysterieuze en veelbewogen ruimte-agent betreft en wanneer de chauffeur van die wagen Magellan heet kan dat natuurlijk alleen maar even onverwachte als komische verwikkelingen tot gevolg hebben. En, je raadt het al dat is onze Venusiaan in de laatste episode ook overkomen. Het schijnt zelfs dat de zaak nog ingewikkelder wordt! Oordeel zelf..

Na zijn landing op de motorkap van de Rolls gedraagt het pakje dat door de alchimist naar onze vriend Maarten Milaan was gegooid zich steeds vreemder en verdachter. Te meer daar een schutter in hinderlaag het als doelwit uitkiest en een kogel het volledig doorboort, tot verbijstering van Rik Ringers en commissaris Baardemaker die er nog steeds inzitten! Weliswaar bevinden we ons nu midden in het Wilde Westen, en daar otbreekt het, zoals bekend, niet aan zeer zuiver schitterende «poor lonesome cowboys». Red Dust, ster uit de strip «Comanche», die nu zijn rol speelt in deze opwindende geschiedenis, is niet de eerste de beste. Potig baasje, onze man in het Westen! In 1970 wordt hij bedacht door Greg en geïllustreerd door Hermann. En op bewonderenswaardige wijze! Zelden is de wisselwerking tussen scenarist en tekenaar zo diepgaand geweest. Hoe goed doordacht en goed gebouwd de scenario's van Greg ook zijn, het succes van deze legendarische reeks berust nog meer op de verbazingwekkende dynamiek van de tekenstijl van Hermann: krachtige en levendige hokjes die elkaar als het ware oproepen, waardoor een voortdurende spanning ontstaat die de aandacht van de lezer onweerstaanbaar vasthoudt. Red Dust is geen papieren cowboy, zoals je ze zo vaak ziet. Greg heeft hem een ongewone psychologische diepgang gegeven, en Hermann maakte hem tot held van een getekend drama. Die dramatische intensiteit is eveneens terug te vinden in andere avonturen van Hermann, zoals die van Bernard Prince, Jugurtha, en nu van Jeremiah en De Torens van Schemerwoude

Hermann werd vlakbij Luik geboren in 1938, en oorspronkelijk voorbestemd voor heel andere beroepen dan striptekenaar. Hij was achtereenvolgens meubelmaker, binnenhuisarchitect en architect, en pas in 1963 stort hij zich definitief op de strip. Nadat hij twee jaar lang alleen had gewerkt nam Greg hem aan in zijn studio, en nog geen jaar later werd die samenwerking bevestigd met de publicatie in ons weekblad van het allereerste verhaal van Bernard Prince. Toch duurde het nog tot 1967 voor het eerste vervolgverhaal werd opgezet, «De piraten van Lokanga». Weer is het Greg die, enthousiast voor de scenario's van een toen beginnend auteur, hem de illustratie van de avonturen van Jugurtha toevertrouwde, verteld door Jean-Luc Vernal. Hermann zal echter alleen de twee eerste albums tekenen, «De Prins van Numidië» en «De Keltiberische helm». Daarna werd de strip met succes overgenomen door de niet minder getalenteerde Franz. «Comanche» en later «Jeremiah» stelden Hermann in staat een heel persoonlijke stijl te ontwikkelen, belangrijke prijzen te winnen en een vooraanstaande plaats in te nemen onder de huidige striptekenaars.

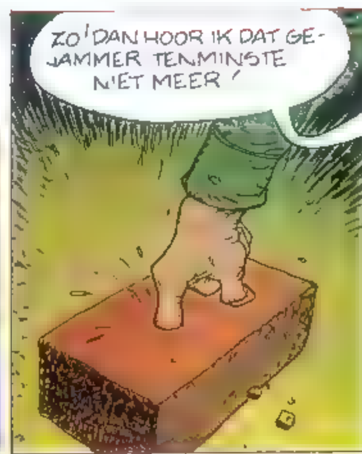

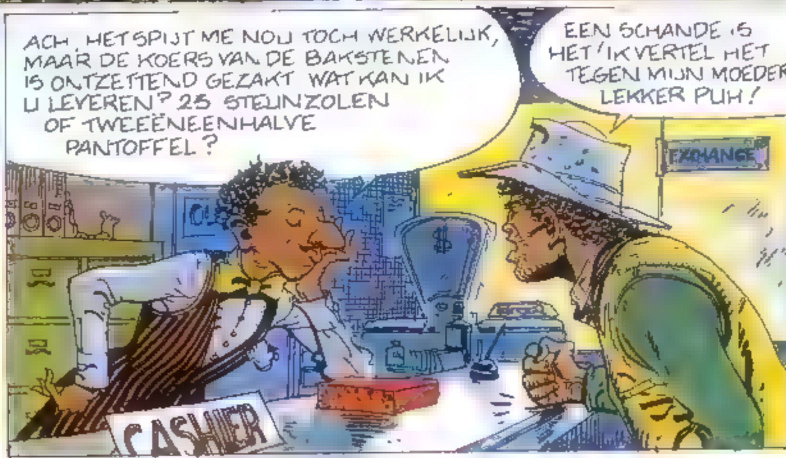

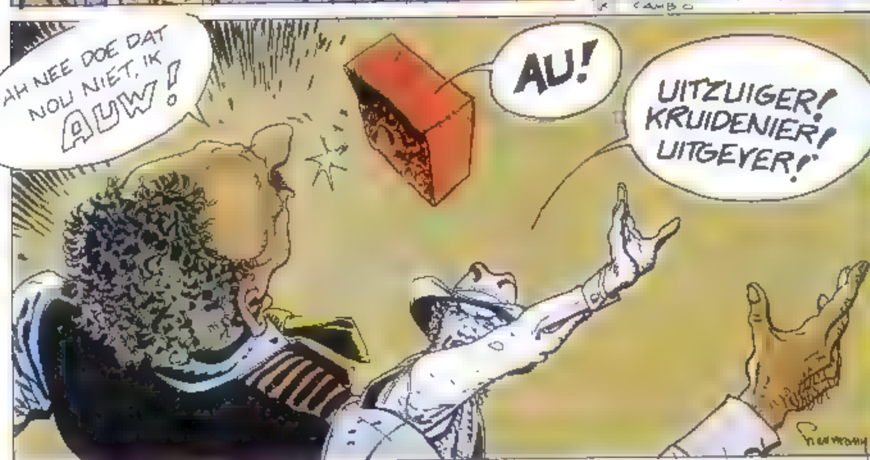

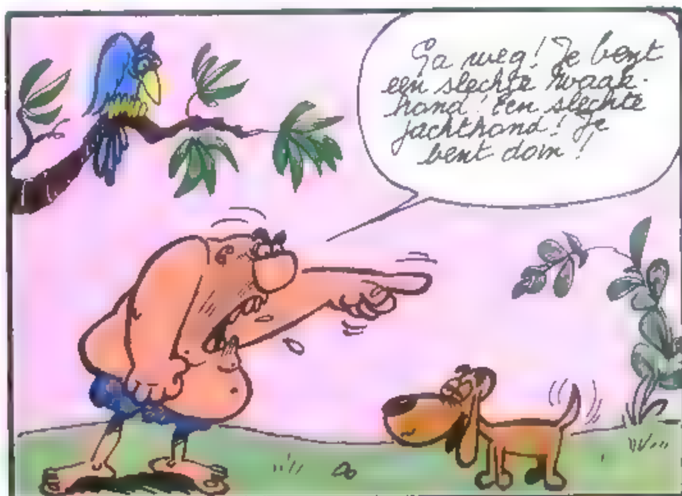
wordt vervolgd

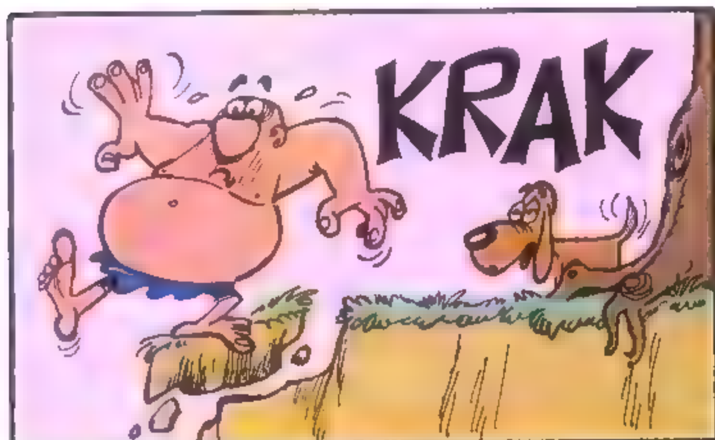

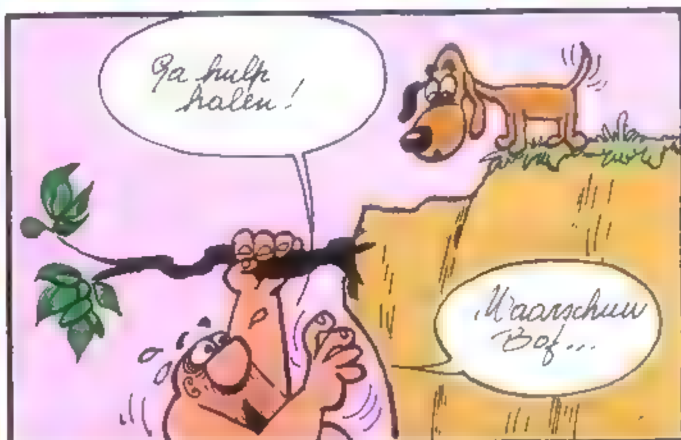
in den beginne...

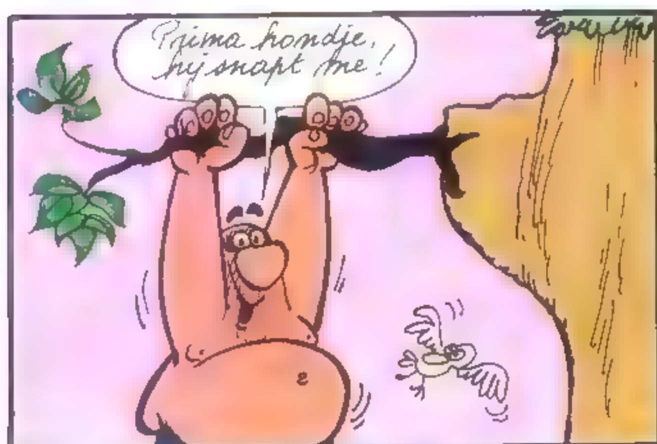
BARA

ZONDER TRAPPERS IS 'N HONDA PAS KOMPLEET.

Er was eens een tijd dat bromfietsen in naam der wet nog "rijwiel met hulpmotor" heetten. Daardoor vielen zelfs de modernste brommers, zoals de Honda M50-serie onder de "trapperplicht".

Dat was een vreemde vertoning. Maar nu is de wet veranderd en mogen ook in Nederland de meest indrukwekkende sportbrommers eruit zien zoals ze ontworpen zijn. Zonder trappers dus.

Daar is Honda net zo happy mee als Honda berijders. Want nu komt iedere Honda pas goed tot z'n recht.

De schitterende vormgeving ontleend aan de Honda wedstrijd-motoren. En alle andere kenmerken, die een Honda zo specifiek tot een Honda maken.

De kracht, de wegligging, de techniek. De luchtgekoelde 49 cc 2-takt motoren, Breitwand cilinders, 4 versnellingen, elektronische ontsteking. Subliem afgeveerde frames met teleskoop voorvork en swingarm achter.

Kortom, wat een brommer tot een topmodel maakt, zit er op. Behalve de trappers. Die kunnen we missen.
Zonder is een Honda veel kompleter.

Honda Nederland BV, Postbus 4130, 2980 GC

IAN KALEDINE

FERRY
J.-L. VERNAL

PERI, DE FEE

SAMENVATTING: Reusachtige katten laten een spoor van lijken achter in Constantinopel. Ian aanvaardt het bevel over een regiment cavalerie van het leger van Saloniki om Adana te ontzetten.

HET IS WAAR

ER WORDT NIET GESCHOTEN

DUS DE TURKSE SOLDATEN ZIJN GERED, DOOR ANDERE TURKEN

MAAR VERDEROP IN DE STRATEN LIGGEN ANDERE ARMEENSE TERRORISTEN IN HINDERLAAG. IK ZOU WENSEN DAT ALLE TURKEN IN DEZE STAD SAMEN DAT ONGEDIERTE ZOUDEN VERNIETIGEN

DAT IS WAAR. WAAROM MOET IK EIGEN TEGEN TURKEN ALS DE ARMENIERS ONS AANVALLEN ?

WAAROM ZOUDEN WIJ DE KANT KIEZEN VAN DE ARMENIERS INPLAATS VAN DE TURKEN ZOALS WIJ ?

SHAN ... IK ZAL HEM ...

DOE DAT NIET. DE WIND KEERT. ZE ZULLEN JE AFMAKEN. KOM, WEG HIER, SNEL

HEF ALLEN SAMEN DE WAPENS OM DEZE STAD TE ZUIVEREN VAN DE HEIDENEN DIE ZICH ER BEVINDEN

JA JA

WEG MET DE ONGELOVIGEN

VOLG ABDUL KADIR !

JE HEBT GELIJK. HET IS TE LAAT. MAAR EENS ZAL IK SHANNON VINDEN

LATEN WE EVEN ERAAN DENKEN HOE WE FERRAGUS EN ZIJN VRIENDEN UIT DE STAD KRIJGEN ... ZOLANG ER NOG TIJD IS

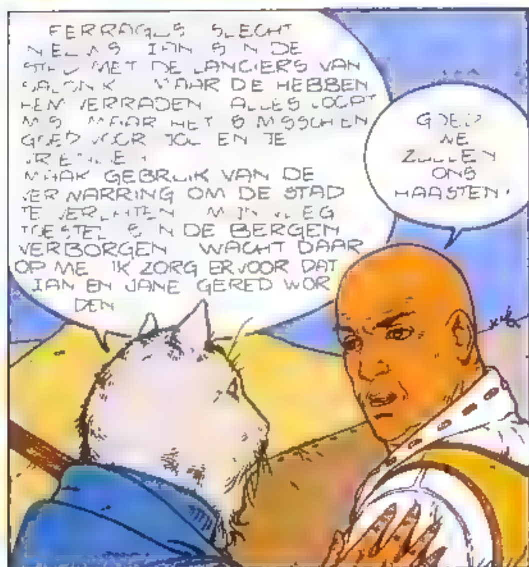
IAN KALEDINE

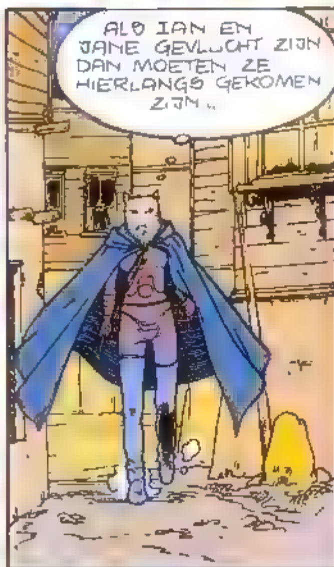

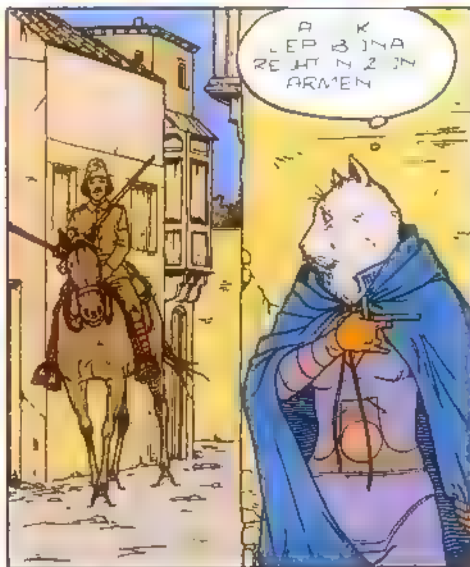

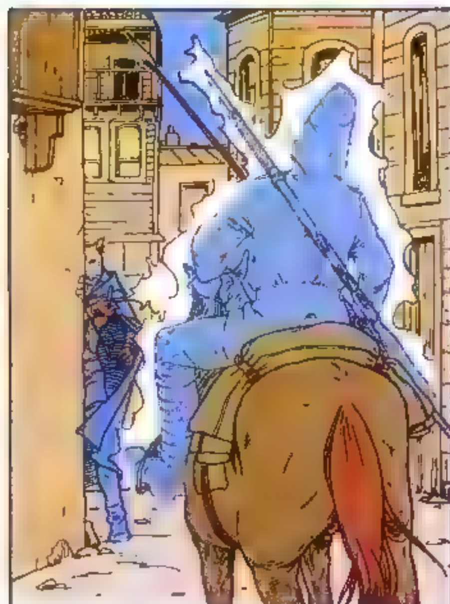

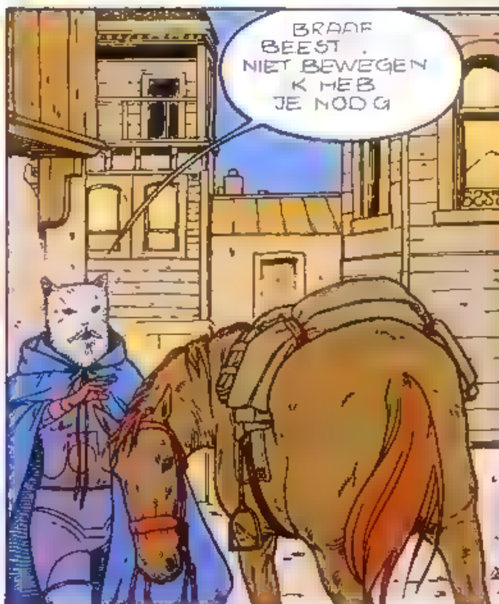

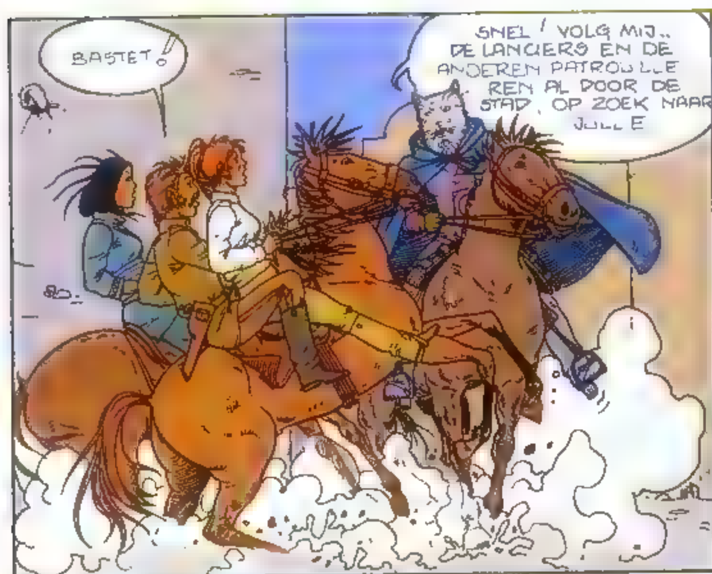

BASTET!
SNEL! VOLG MIJ.. DE LANCIERS EN DE ANDEREN PATROU LLE REN AL DOOR DE STAD, OP ZOEK NAAR JULL E

EH. MAAR FERRAGJ6
HIJ EN DE ARMENIEËRS ZIJN AL DE STAD UIT..

JANE! IAN!

VANAF DAT IK JE ZAG W.ST IK DAT J J HET WAS OP W.E IK WACHTTE S NDS DE NACHT DER T JDEN MIJN NAAM .S BABIK AN
K BEN IS JAVOESJA EN IK GELOOF DAT IK EEN E.ND AAN JE WACHTEN KAN MAKEN

MIJN SCHUILPLAATS L.GT IN CAPPADOCIE. ER ZIJN DAAR HOLEN IN DE BERGEN BEGRAVEN GROTE ZALEN EEN HELE STAD DAAR VERBORGEN DE BYZAN-T.JNSE CHR.STENEN Z CH TOEN DE ARABIEREN B NNENVIELEN...

SLA OM

IAN KALEDINE

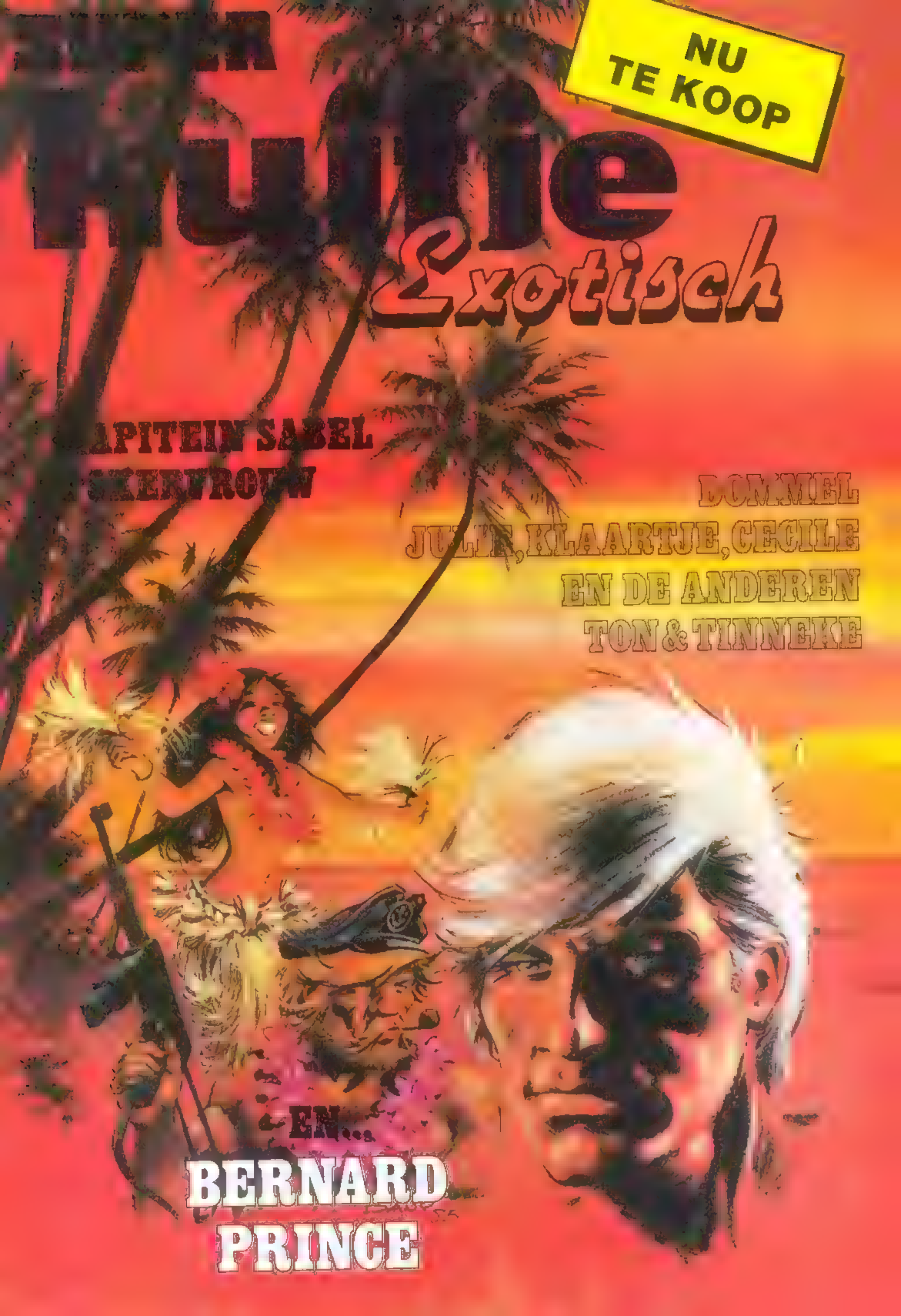

EINDE

FERRY. 12 V 85 & J-L.VERNAL

NU TE KOOP
Exotisch
DOMMEL
KLAARTJE, CECILE
EN DE ANDEREN
TON & TINNEKE
EN...
BERNARD PRINCE

ARIAenGIEL

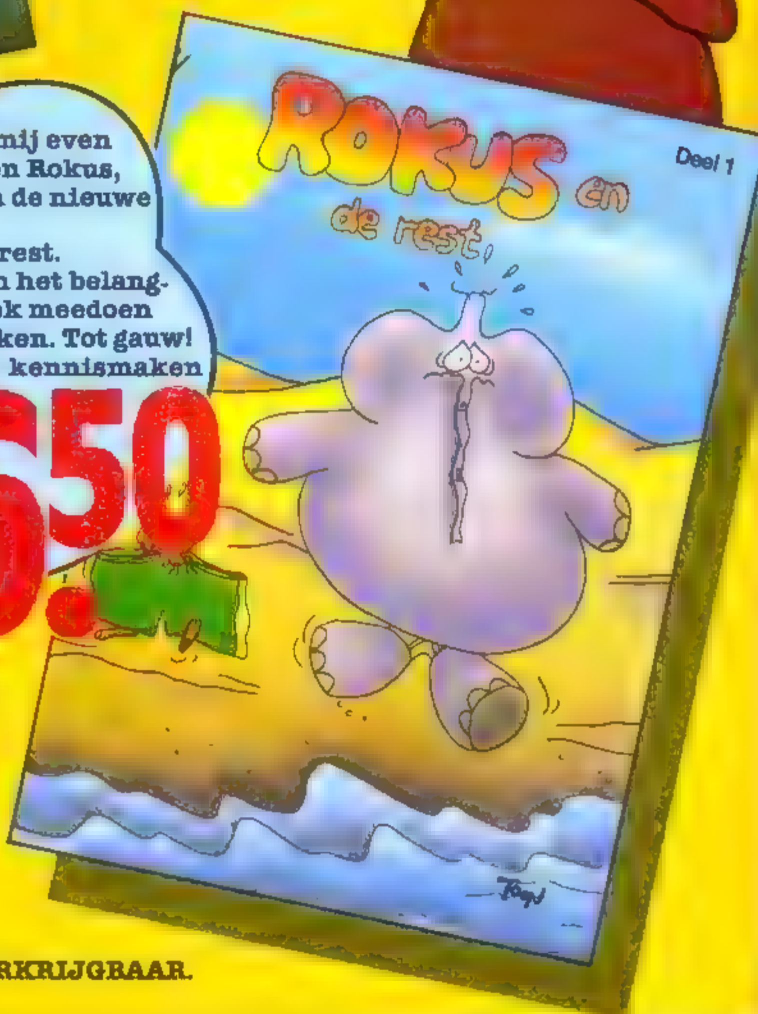
DE VRIJBUITER PRESENTEERT:

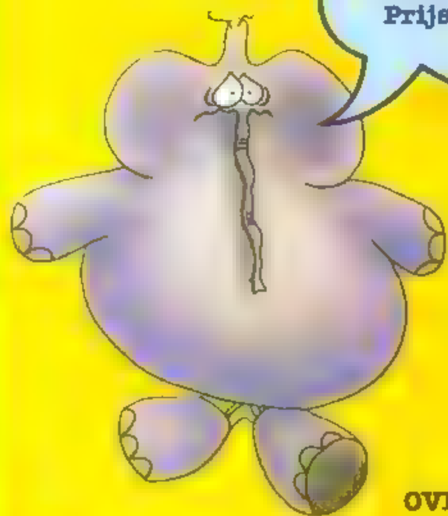

Kroeg? Wat is dat?
Vraag dat maar aan de stamgasten van café de Stam!
Deze vreemdsoortige beesten maken doldwaze mensenbelevenissen door in hun stamkroeg in het bos.
Lachen verzekerd, ook voor de niet-regelmatige cafébezoeker! Reeds het vierde deel.
Prijs: 6.50

Mag ik mij even voorstellen, ik ben Rokus, de hoofdpersoon in de nieuwe serie van Toon:
Rokus en de rest.
De titel is duidelijk: ik ben het belangrijkste en de rest mag ook meedoen om het boek leuk te maken. Tot gauw!
Rokus zei het al: je moet kennismaken met dit opzienbarende dierenrijk!
Prijs: 6.50

OVERAL VERKRIJGBAAR.

ROODOOG

GORDON BESS

DE MENSEN VINDEN ME VERVELEND!
WELNEE!
TOCH! JE MOEST DE UITVLUCHTEN HOREN DIE ZE VERZINNEN OM NIET...
OEPS! VERGEET IK BIJNA MIJN AFSPRAAK BIJ DE KAPPER!

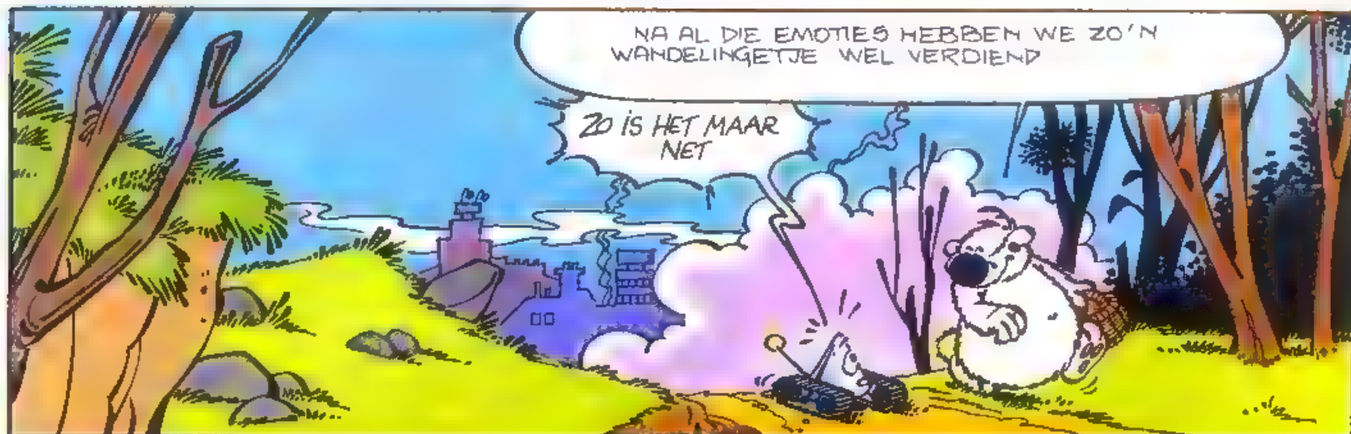
ZO ZIT JE NIET OP EEN PAARD, KRUKTEEN!
WAT DOE JE DAN ALS DE ACHTERUITKIJKSPIEGEL KAPOT IS?
IK DENK DAT IK WEET VANWAAR DIE HOOFDPIJN KOMT!

GORDON BESS
1699

DOMMEL

DUPA

NA AL DIE EMOTIES HEBBEN WE ZO'N WANDELINGETJE WEL VERDIEND
ZO IS HET MAAR NET

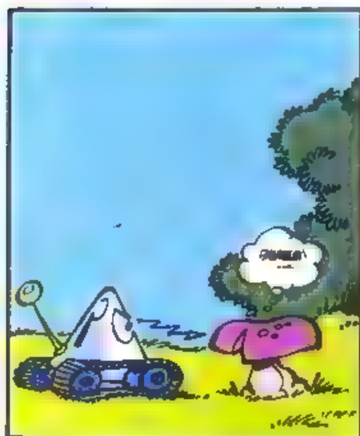

IK ZAL HET AANGENAME MET HET NUTTIGE VERENIGEN EEN PADDESTOELENOMELET VANAVOND; DAT WORDT EEN LELIKE VERRASSING VOOR SEMAFOOR

HALT!

HIJ ZAL ZO VERRAST ZIJN DAT HIJ NIET MEER BIJKOMT EN DE PAN WAARIN JE HEM WOU KOKEN KUN JE OOK WEL WEGGOOIEN..

INDIEN DEZE SOORT WORDT GEGETEN WORDT MEN, GESTELD DAT MEN ER HET LEVEN BIJ BEHOUDT, KRANKZINNIG VOOR DE REST VAN HET LEVEN. HIJ VEROORZAAKT TONGSAMENTREKKINGEN, EEN ONBEHEERSTE GROEI VAN HET AANTAL TENEN, LOSZITTENDE MELKTANDEN EN EEN GÊNANTE WINDERIGHEID

ZIJN GRIJSBRUINE HOED GEEFT HEM ZIJN ONAANGENAME DEURWAARDERSUITERLIJK EN ZIJN PLATTE, VEZELACHTIGE VOET VERHINDERT DAT HIJ 'M SMEERT BIJ DE NADERING VAN DE ONERVAREN PLUKKER, WANT HIJ WORDT VAAK VERWARD MET DE RIDDERZWAM DIE WÈL ERG LEKKER IS...

KORTOM HIJ IS GIFTIG, VERFOEILIJK EN DIENT TOT ELKE PRIJS GEMEDEN TE WORDEN!
WEGWEZEN DUS

HAD JE DAT NIET EERDER KUNNEN ZEGGEN? !?
EERST ANALYSEREN DAN PAS CONCLUDEREN
DAT IS DE EERSTE KEER DAT IK ZO IN M'N HEMD WORD GEZET

SAMENVATTING: De gebeurtenissen raken in een stroomversnelling. In Silicon Valley heeft Diederikje een nieuwe robot uitgevonden [illegible] aan de [illegible]. En dan blijkt dat ook robots gevoelens hebben.

WAT EEN ZOOTJE!

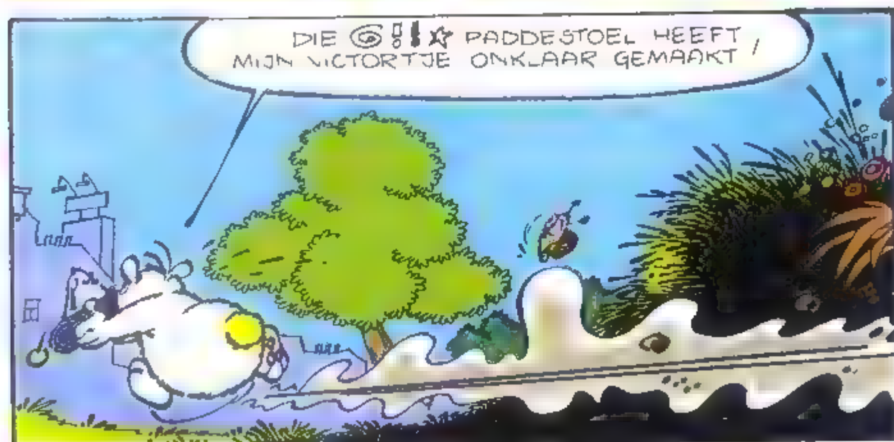

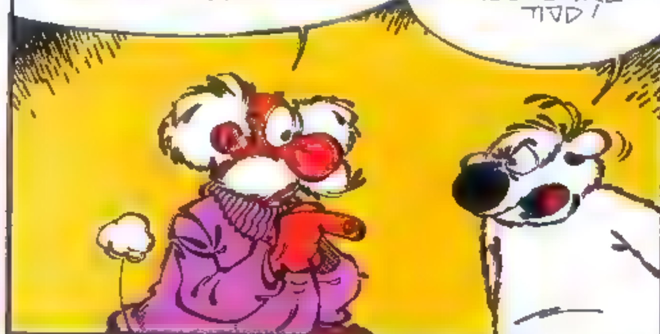

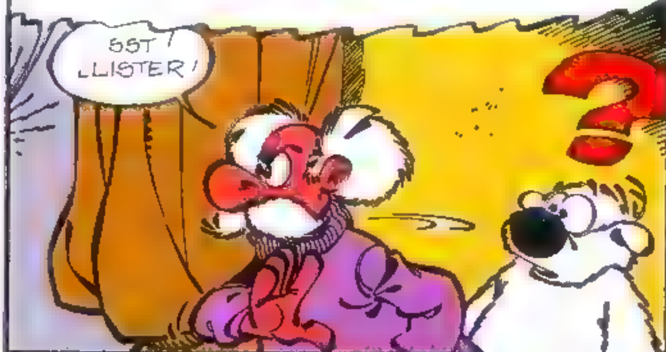

SLA OM

DOMMEL

MISSCHIEN EEN STOFJE IN EEN KLEP! BIJ DE MOTOR HEB K BIJVOORBEELD...
JE KLETST ONZIN EN JE VERDOET KOSTBARE TIJD!

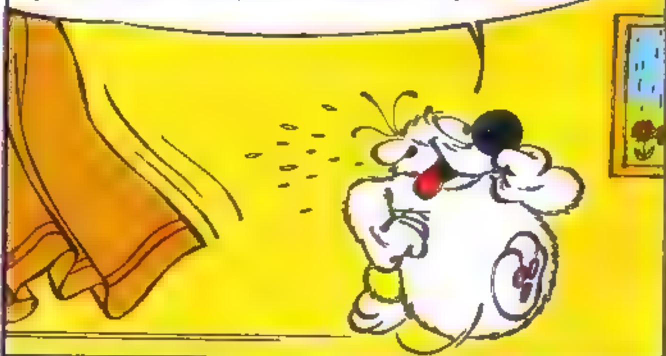

...AANSLUITEND AAN DIT JOURNAAL EEN PERSOONLIJK ALARMBERICHT VANUIT SILICON VALLEY, CALIFORNIË..
SST! LUISTER!
?

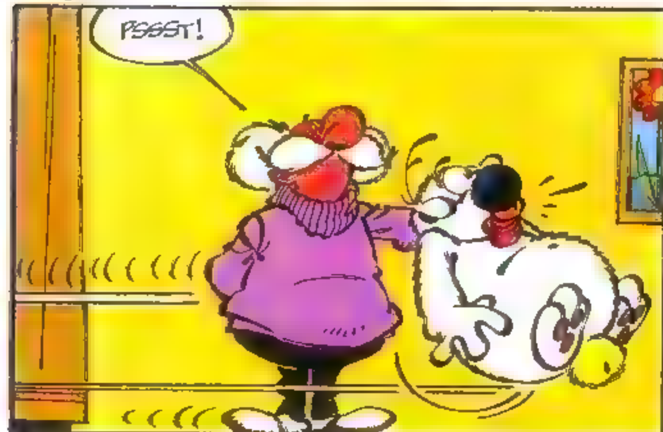

... VAN DIEDERIK AAN VICTOR OF DIENS EERLIJKE VINDER: VICTOR IS EEN BIJZONDER AANHANKELIJKE COMPUTER EN HET IS MOGELIJK DAT HIJ NA INTENSIEF GEBRUIK ONZIN GAAT UITKRAMEN EN VERVOLGENS ELKE DIENST WEIGERT

OMDAT HIJ IS UITGERUST MET OPLAADBARE BATTERIJEN IS HET VOLDOENDE HEM OP HET LICHTNET AAN TE SLUITEN VIA DE STEKKER ONDER ZIJN BUIK, OM HEM WEER ALLE ENERGIE TE GEVEN
OEF!

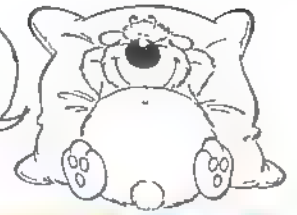

OMDAT DE NETSPANNING IN DE STATES ANDERS* IS, IS VICTOR HIER ONBRUIKBAAR. ZORG GOED VOOR HEM EN GOODLUCK!

*: ECHT

IK ZAL HEM EENS EVEN OPLADEN DAT DE VONKEN ERAF SPATTEN!!

PSSST!

HIJ HEEFT ZELF OOK HEEL WAT EMOTIES ACHTER DE RUG. GUN HEM WAT RUST. ER IS NOG TIJD GENOEG OM HEM OPNIEUW TOT LEVEN TE WEKKEN ALS WE HEM NODIG HEBBEN
SNIF.

RONDUIT GEZEGD, JA!

OP ONZE GEZONDHEID EN DIE VAN VICTOR! ...

HA! HA! HA!

PAF

BOEM

EINDE

IK DOE JE DEZE BADGE-RADIO KADO!

Gratis en voor niets krijg je dit handige radiootje dat je op je trui kunt spelden. Handen vrij en overal waar je komt muziek! Batterijen zijn niet nodig, want hij werkt op ZONNE-ENERGIE!

Wat moet je doen om dit prachtige kado te bemachtigen? Heel gemakkelijk: als trouwe lezer(es) van Kuifje moet het voor jou een koud kunstje zijn iemand anders enthousiast te maken voor ons boeiende blad.

Laat bijvoorbeeld je eigen Kuifje maar eens aan je klasgenoten lezen. Het moet dan lukken om iemand lid te maken. En als je daarin slaagt, krijgt jij van ons deze unieke badge-radio!

Stuur de bon in een open envelop zonder postzegel naar: Kuifje, Antwoordnummer 16004, 5126 ZH Gilze. Zodra de betaling heeft plaatsgevonden krijg jij je badge-radio thuisgestuurd! Kuifje kost f 58,50 per halfjaar.

Leesportefeuille lezers opgelet! s.v.p. niet knippen in dit blad.
Maar bon overschrijven of briefkaart sturen aan Kuifje Postbus 77 5126 ZH Gilze

---

BON

Ik heb voor Kuifje een nieuw lid-abonnee gevonden voor één jaar en ontvang dus de prachtige badge-radio.

Naam: ____________________

Adres: ____________________

Postkode: ____________________

Plaats: ____________________

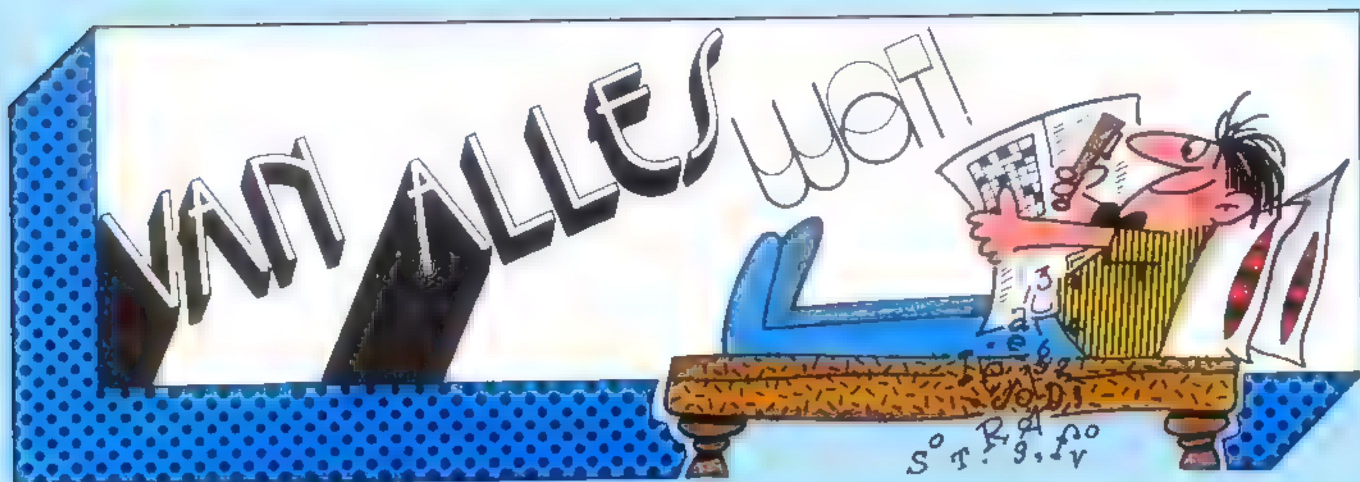
Het nieuwe lid-abonnee is:

Naam: ____________________

Adres: ____________________

Postkode ____________________

Plaats: ____________________

CRUX UNIVERSALIS

Voor Bilal-freaks, maar voor hen dan ook een must. Een heel mooie uitgave met slechts zes korte strips (die hier voor het eerst in het Nederlands verschijnen) — Crux Universalis (4 platen in zwart/wit een vroege Bilal), Omnibus naar Vega (4 platen in kleur naar een scenario van Jean-Pierre Dionnet, die poogt grappig te zijn), De Muur (4 platen in zwart/wit en niet het meest intelligente dat Bilal ooit gemaakt heeft), twee titelloze één pagina-strips (een in kleur, een in zwart/wit) en een erg mooi maar aan Stanley Kubrick schatplichtig verhaal van 6 kleurplaten, eveneens zonder titel — en verder reprodukties van grote kleurenillustraties.

Een dwarsdoorsnede door het werk van Bilal, met een zware nadruk op het grafische facet wat overigens logisch en lovenswaardig is. In de ogen van Bilal smeult dezelfde waanzin, hetzelfde krankzinnige vuur als in die van Giger en meer dan ooit tevoren valt in dit album ook de verwantschap tussen beide kunstenaars op. Maar zonder een woordje uitleg hier en daar glijdt een dergelijk album onvermijdelijk af naar een stuurloos «plaatjes kijken». Veel uitleg zou er niet bij nodig geweest zijn (wie «Wonderworks» van Michael Whelan kent zal het daar mee eens zijn), maar toch iets meer dan titel, produktiejaar en afmetingen van de afgebeelde platen.

Geen inleiding tot het oeuvre van Enki Bilal dus, maar zoals gezegd onmisbaar voor wie van de stijl van de man houdt. En als zodanig erg geslaagd.

Crux Universalis
Enki Bilal
Uitg. Arboris

BESTE „VAN ALLES WAT"

Nee, dat klinkt niet, laat ik maar „Beste Kuifje" of „Geachte redakteur/trice" er boven zetten. Ach, wat maakt het eigenlijk uit. Laat ik maar beginnen met mijn vragen.

Bestaat er ook een nummer van KUIFJE waarin alle verhalen bij het begin beginnen, behalve het allereerste nummer dan, natuurlijk? Ik bedoel zo iets als een Robbedoes 2000. Zo ja, welk nummer was dat dan?

En nu, weer eens over het tweede deel van „De 3 formules van Professor Sato" van Blake en Mortimer, bij welke plaat (bladzijde) van dit verhaal is E.P. Jacobs nu? Want uitspraken als „Hij werkt eraan" zijn niet erg verhelderend.

En verder, ga zo door met jullie prima blad, want het is toch de topper van de stripweekbladen.

Richard Blad
Amsterdam

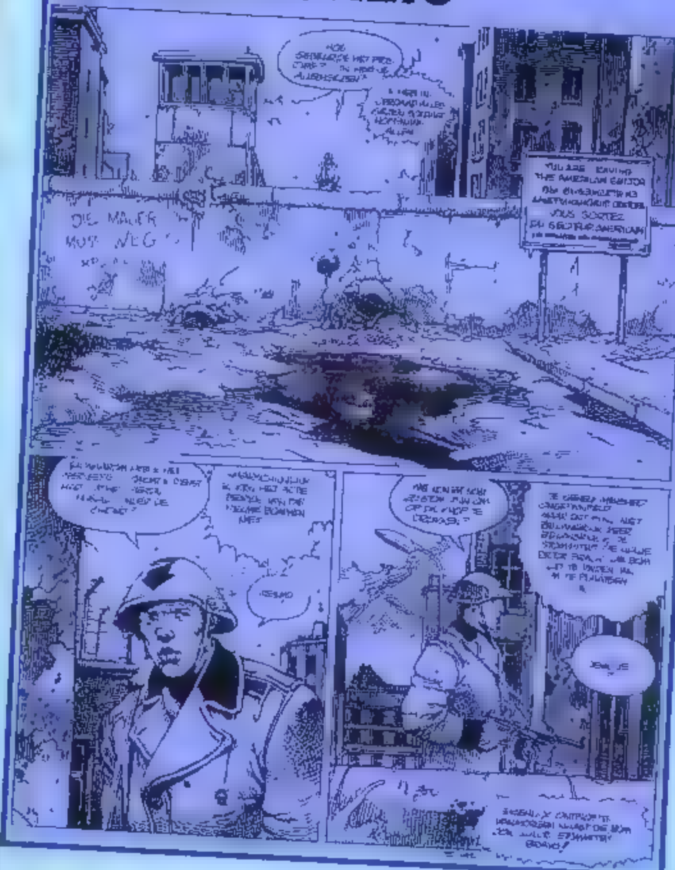
Voor zover wij weten en konden napluizen zonder daarom 40 jaargangen van 52 nummers te kontroleren, bestaat een dergelijk nummer niet.
De realiteit is helaas niet altijd even aantrekkelijk als men wel zou willen. Als wij schrijven dat Jacobs werkt aan „Mortimer tegen Mortimer" is dat helaas ook de enige informatie die wij hebben. Jacobs sluit zich min of meer af van de buitenwereld en onderhoudt enkel kontakt met enkele intieme vrienden. Wij vinden het niet prettig om het te zeggen maar anderzijds willen we er ook geen doekjes om winden, maar Jacobs weigert ook stelselmatig brieven van lezers te lezen, laat staan te beantwoorden...

DROEVIG GESTEMD...

Aangezien U nogal grote behoefte aan post blijkt te hebben, heb ik de pen ook maar eens ter hand genomen om een briefje te schrijven. Sinds zes weken ben ik geabonneerd op uw stripblad en ik wil hierbij mijn mening over KUIFJE even kwijt. Omdat het jaarlijkse opninie-onderzoek de beste methode voor de lezers is om hun waardering voor diverse strips te tonen ga ik me niet uit zitten sloven om alle mogelijke strips met mijn mening daarover op te pennen. Toch wil ik even stilstaan

CRUX UNIVERSALIS

STRIP-SNUFFELPAAL

Medio september verschijnt bij Uitgeverij Arboris «DE STAD» van Will Eisner, een van de grondleggers van de «graphic Novels», een soort romans in stripvorm. In het ruim 130 blz. dikke «DE STAD» beschrijft Eisner, door beeld, geluid en tekst handig in elkaar te verweven, het dagelijkse leven in de grootstad, met zijn grote en kleine, meer of minder dramatische gebeurtenissen.

Junior Press en Centripress worden overgenomen door het Zweedse Semic, dat al zowat overal in Europa vestigingen heeft. Dat maakt dat er in het nederlandstalig gebied nu nog maar een uitgever van «comics» is.

Slimmie en Sloffie, twee dieren-strippersonages waarvan indertijd bij Mondria een paar albums verschenen en die in Frankrijk door Glénat worden uitgegeven, worden nu de helden in een reeks Japanse tekenfilms.

Ook in Japan staan verfilmingen van **De gefrustreerden** van Claire Brétecher op het programma. Dat worden dan ofwel tekenfilms, ofwel poppenfilms.

In september verschijnt een Stripschrift-special rond **Donald Duck**-tekenaar Carl Barks. Een andere special, met als thema «Detectives» is voorlopig uitgesteld.

bij het fenomeen **F.C. Knudde**, omdat ik als fan van Toon erg blij ben met het feit dat u deze strip hebt opgenomen in uw blad. Ga alsjeblief door met het publiceren van deze „gezonde humor"-strip! Verder wil ik mijn complimenten geven aan de heer Vance voor zijn (naar mijn mening) uitstekende strip **Bruce J. Hawker**. Een nadeeltje van deze strip is dat hij met grote tussenpauzen verschijnt. Hoe komt dit? Bovendien schijnt Vance nogal veel pagina's nodig te hebben om iets te vertellen in „Koers Gibraltar" en „Orgie der verdoemden". Er gebeurt relatief weinig. Hopelijk weet Duchâteau hierin in „Press Gang" verandering te brengen.

Op deze foto ziet GUY MORTIER er nog vrij florissant uit. Later sprak hij met KUIFJE over strips, HUMO, rock persvrijheid humor, de bom, doemdenken en de toekomst. Wij zetten een en ander op papier, Mortier bracht nog enkele — wat hij zelf noemde «onbelangrijke» - korrekties aan en volgende week krijgen jullie het eerste deel van het eindresultaat te lezen. «KUIFJE sprak met Guy Mortier». Origineler konden we het niet bedenken.

Wat de extra lange verhalen betreft, zie ik liever dat deze vervangen worden door vervolgstrips, omdat ze, wanneer ze geen deel uitmaken van een groter geheel of van een bepaalde cyclus, ze meestal te inkompleet of te simpel zijn, doordat een goed gestruktureerd en kompleet verhaal volgens mij minstens 40 pagina's dient te tellen. Een rubriek als „Wat zegt de wetenschap ervan?" vind ik zeer interessant evenals stripbesprekingen. Dit geldt niet voor de muziekrubriek, die volgens mij veel te sterk op kenners van het genre of van de musici gericht is. Ik kan

STRIP TOP X

Plaats	Titel	Held	Auteur(s)	Uitgeverij	Vorige week
1	Het kanon van Kra	Yoko Tsuno	Leloup	Dupuis	(1)
2	De doder van Erban	Storm	Lawrence/Lodewijk	Oberon	(2)
3	Alarm in Afrika	Condor	Rousseau/Autheman	Dargaud	(8)
4	Stripstewardess	Nathalie		Blue Circle	(3)
5	Mysterie in Whitehall	Cliff Burton	Garcia/Rodolphe	Dargaud	(—)
6	A Inoë	Thorgal	Rosinski/Van Hamme	Lombard	(4)
7	De benedenwereld	John Difool	Moebius/Jodorowsky	Oberon	(6)
8	Mei 40		Mittei/Laudec	Dupuis	(—)
9	Er als de kippen bij	Agent 212	Kox/Cauvin	Dupuis	(10)
10	De vliegende paap	Paus	Zak	Kritak	(7)
11	De schemerzone	Rode Ridder	Biddeloo	Standaard	(5)
12	Carmen		Pichard	Blue Circle	(—)

Deze rubriek komt tot stand dank zij de vriendelijke medewerking van gespecialiseerde boekhandels in Vlaanderen en Nederland.

HET BOUWBEDRIJF
een wereld apart

Een van de voornaamste doelstellingen van het **FVB**, het **Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid**, is het verschaffen van mogelijkheden aan jonge mensen om van een degelijke vakopleiding te genieten. Met medewerking van 23 plaatselijke paritaire groepen draagt het fonds zijn steentje bij tot de verbetering van de professionele opleiding in die sektor. Daartoe worden ondermeer de nodige materialen ter beschikking gesteld van gespecialiseerde scholen. Om zijn aktiviteiten onder de aandacht van het publiek te brengen, en om de jeugd voor het beroep te sensibiliseren, heeft het FVB een kleurenbrochure uitgegeven, waarin aan de hand van een **stripverhaal** (getekend door **Sidney**) de belevenissen van een jonge bouwvakker worden verteld, die best tevreden is met zijn job. Deze brochure bevat verder nog heel wat nuttige inlichtingen over de diverse mogelijkheden in deze sektor en in de opleiding. De brochure kan schriftelijk aangevraagd worden op het FVB — Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid, Koningsstraat 45/11 1000 Brussel

LONE JUSTICE

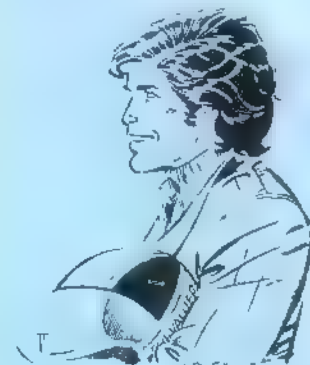
GEFFEN RECORDS/CBS
GEF 26288

Ik zal zijn blik nooit vergeten. De ogen radeloos bollend, de mondhoeken in spastische gekte, de hanekam verworden tot een Frampton-krullebol. *'Dit is Dolly Parton meets Country Joe MacDonald'* kreunde hij wanhopig toen ik zijn oordeel over **Lone Justice** vroeg. Nu is mijn broertje altijd een erg emotioneel ventje geweest. Gisteren nog kwakte hij de transistor te pletter, tegen de postbode notabene, toen hij **I feel love** in de versie van Bronski Beat hoorde. Volgens mij is hij niet zo op dat nummertje gesteld.
Nu, er zit soms wel waarheid in zijn uitspraken. Wie had kunnen denken dat Dolly Parton ooit furore bij het jonge volkje zou maken? De **Jolene**-cover van The Sisters of Mercy beschouwden wij als een grap, de groep niet. En op **Lone Justice** zingt het Partons jongere zusje mee. Fout, Maria McKee is het jongere zusje van Bryan MacLean en die maakte deel uit van de zestiger jaren Westcoast-groep Love. Love was een wisselend ensemble, cirkelend rond Arthur Lee, dat een soort fusie bracht tussen rythm n'blues en folkrock met jazz-elementen (blijft er nu nog een muziekrichting over?).
Op de enige brijdrage van Bryan MacLean aan de LP van zijn zusje merk je echter niets van het wat avontuurlijke Love-verleden. **Don't toss us away** is een soft country smartlap op het ritme van een Brabants trekpaard. Een dijkbreuk van tranen. Bij elke gitaarslag een liter meer. **You are the light** is de volgende aanslag op onze al zo fragiele zenuwen. Een kerkorgeltje, een haast bijbelse tekst en die goedkope driekwartsmaat die zo'n bijval kent bij dubbele kinnen en andere gearriveerde burgers. Bovenvermelde levensliederen zijn gelukkig de enige ballads. Wat de kwaliteit van de andere nummers natuurlijk nog niet waarborgt, maar alla, hier wordt tenminste nog gerockt.
Niet toevallig het scherpst op **Sweet, sweet baby (I'm falling)**, medegekomponeerd en gespeeld door Steven Van Zandt die vrolijk klanken kleeft en moeiteloos dammen met riffs bouwt. Maar ook op **Wait 'til we get home**, met weggalopperende piano, bespeuren we dat Maria McKee, naast havermout, 's morgens rock'n'roll van broertje ingelepeld kreeg, een grote rockstem dus. En als we bij de gewillige swingers **After the Flood** en **Pass it on** onwillekeurig aan Pat Benatar moeten denken, bevestigt dat onze mening. De komposities, zelfs de Tom Petty-song **Ways to be wicked**, herbergen helaas dat typisch nietszeggende Amerikaanse, dat enkel Bruce Springsteen kan overstijgen, met teksten uit het Reagantijdperk. De vrouw aan de haard, de appeltaart in de oven, de bruine bonen op tafel. Vergeten is de recessie, vergeten de schijnwelvaart, vergeten de discriminatie. **Lone Justice** werd opgedragen aan de vaders en moeders van de groep. De oude waarden hoog in het vaandel dus. Alleen de Amerikaanse boerenfilm durft die ballon eventjes doorprikken, maar ja, dat is maar film.
En daar vliegt onze pick-up het raam uit. Broertje toch!

Ronald Grossey

meestal niet volgen. Waarom handhaaft u een dergelijke rubriek die (naar mijn mening) op een klein lezerspubliek gericht is?
Wanneer ik een blik op de brievenpagina werp raak ik meestal droevig gestemd van die mensen die maar blijven zeuren om informatie over adressen van striptekenaars (zeker nog nooit van privacy gehoord), over het maken van een strip

(het lijkt wel of dit het enige mogelijke onderwerp is dat er bestaat voor een spreekbeurt) en over stripverhalen die niet door de uitgeverij van KUIFJE worden uitgegeven. Plaatst u dergelijke brieven uit gebrek aan ander materiaal of dienen ze als een voorbeeld van hoe het niet moet?
En nog één vraag: waar is **Robin Hoed** gebleven?
Tot slot wens ik U veel succes met uw blad in de toekomst!

Jeroen Eierstra
Beijum-Groningen

Wij zijn zelf ook heel blij dat Toon meewerkt aan dit blad, en wat ons betreft mag dat nog lang zo blijven. Het feit dat er nogal wat tijd verlopen is sinds de vorige aflevering van Bruce Hawker verscheen is eigenlijk alleen maar te wijten aan het feit dat William Vance al die tijd geen Bruce Hawker verhalen gemaakt heeft. Daar komt nu blijkbaar verandering in, en ook daar kunnen we alleen maar gelukkig om zijn. Vance neemt inderdaad de tijd om een verhaal uit te smeren over de nodige platen, maar dat is nu eenmaal zijn stijl.
Omdat dit blad een voorbereidingstermijn heeft van zowat zes weken kunnen wij de aktualiteit niet echt op de voet volgen. Op het vlak van de popmuziek is dat zonder meer een handicap. Daarom hebben wij voor dit onderwerp, dat ontzettend veel jongeren (en ouderen!) interesseert, een andere „politiek" vooropgesteld. Wij besteden vooral aandacht aan de minder bekende, soms marginale groepen, deels omdat we dan minder onder druk van de aktualiteit staan, maar vooral omdat wij ervan uitgaan dat dààr het werkelijke „hart" van de hedendaagse muziek klopt, omdat trends en veranderingen zich meestal eerst in het „alternatieve" circuit aftekenen. De muziekrubriek is in onze ogen dan ook in de eerste plaats gericht op een geïnteresseerd publiek, eerder dan op een kennerspubliek. Je opmerking over bepaalde brieven die af en toe in Van alles wat verschijnen is volgens ons volkomen terecht. Wij publiceren die brieven omdat wij er een punt van maken àlle brieven te publiceren die wij ontvangen, maar inderdaad ook om te tonen hoe het niet moet. En wat Robin Hoed betreft: Turk en de Groot hebben hun kontrakt voor deze strip niet verlengd.

TOT VOLGENDE WEEK!

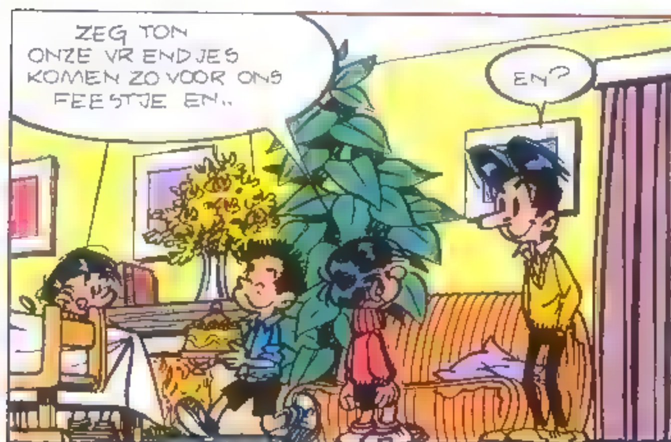

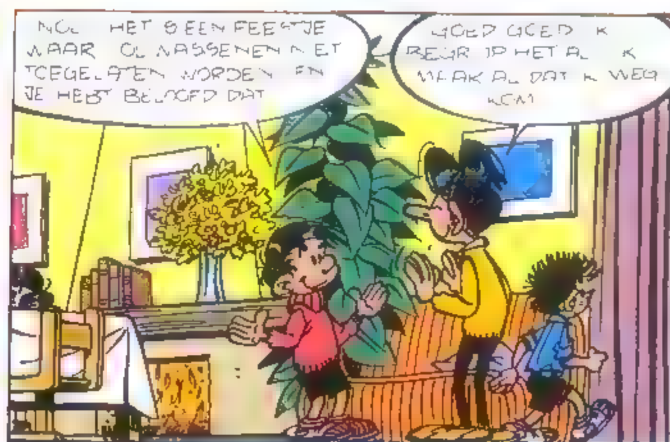
LEZERS, LEZERESSEN, DEZE RUBRIEK IS VOOR JULLIE BESTEMD. SCHRIJF ONS EEN BRIEFJE OP DE GEKENDE ADRESSEN:
P.-H. SPAAKLAAN 1-11
1070 BRUSSEL
(voor België)
POSTBUS 77
2040 AB ZANDVOORT
(voor Nederland)

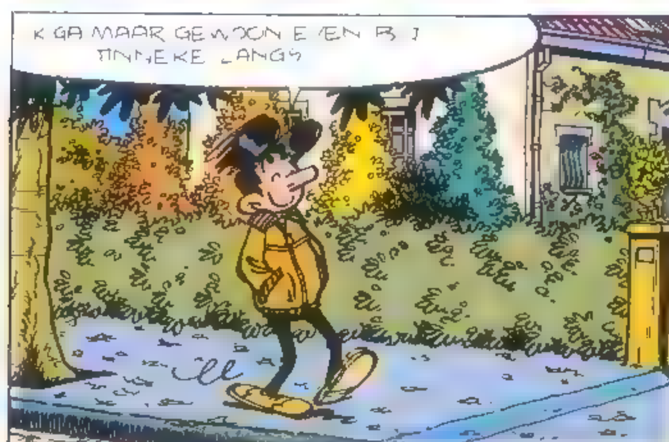

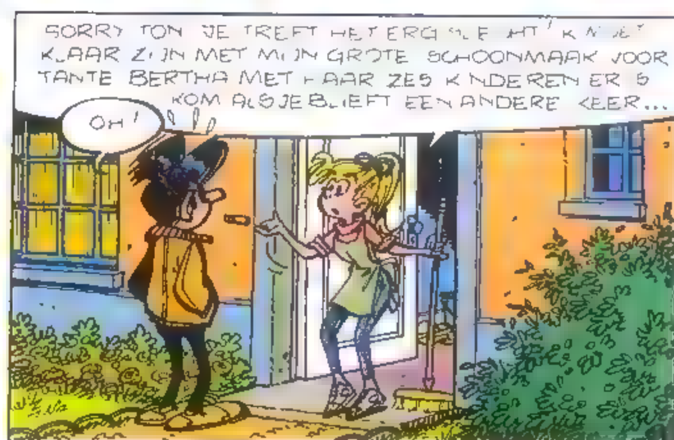
TON en TINNEKE

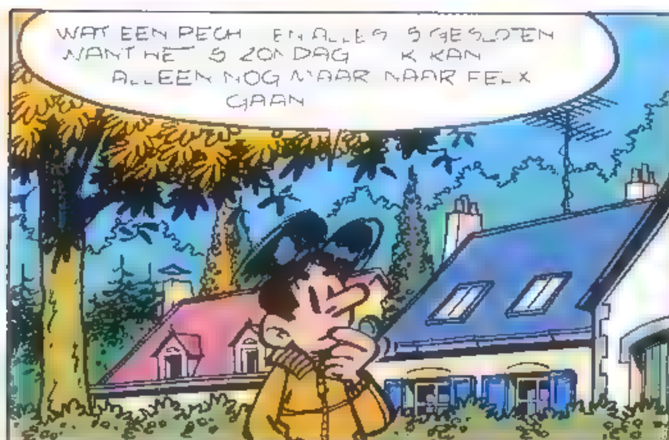
WALLI
BOM

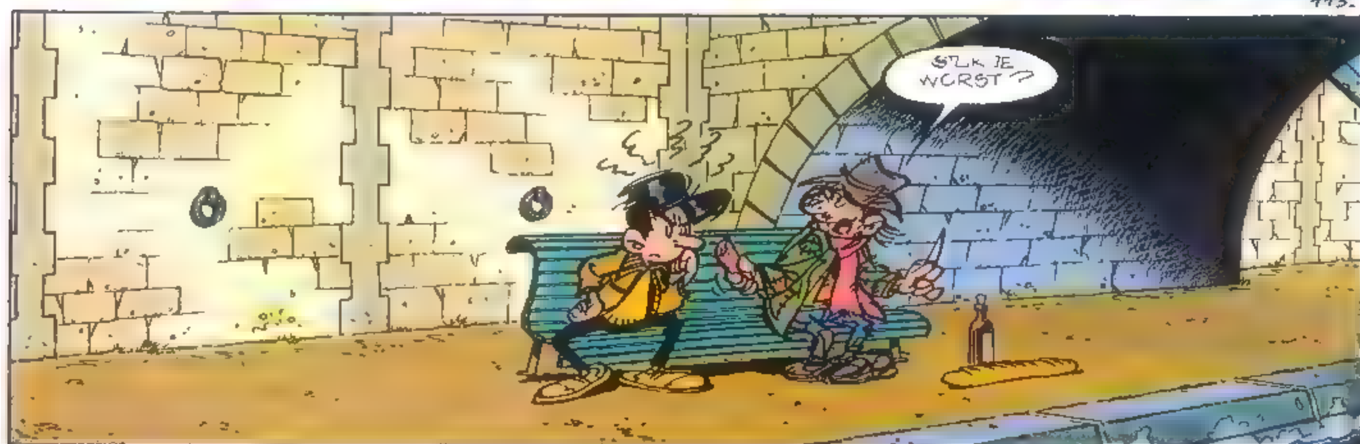

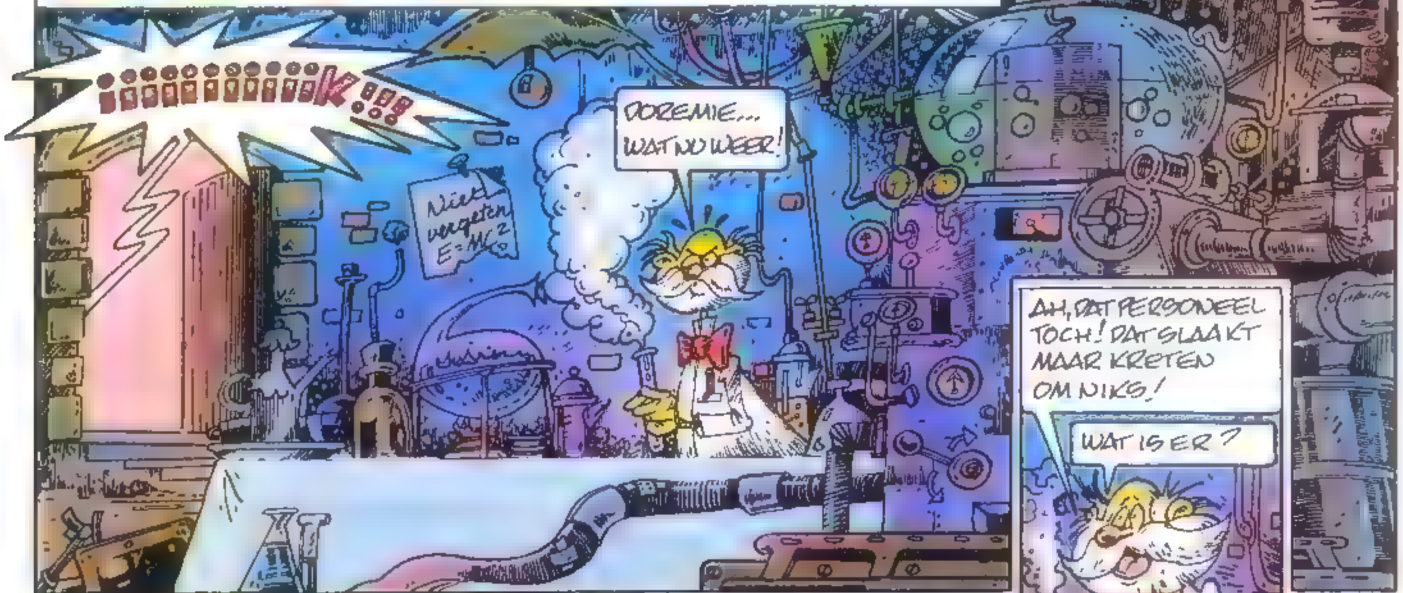

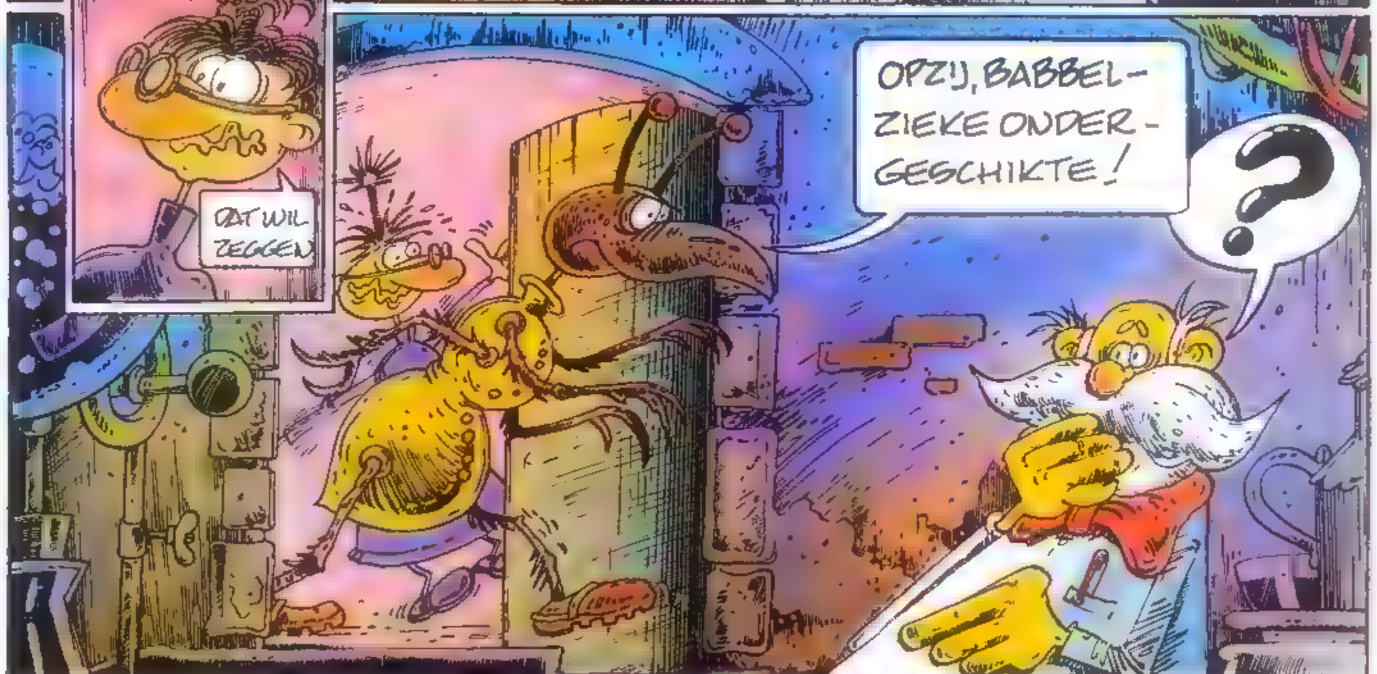
BUITENAARDS VIRUS

BARANOWSKI
BOM

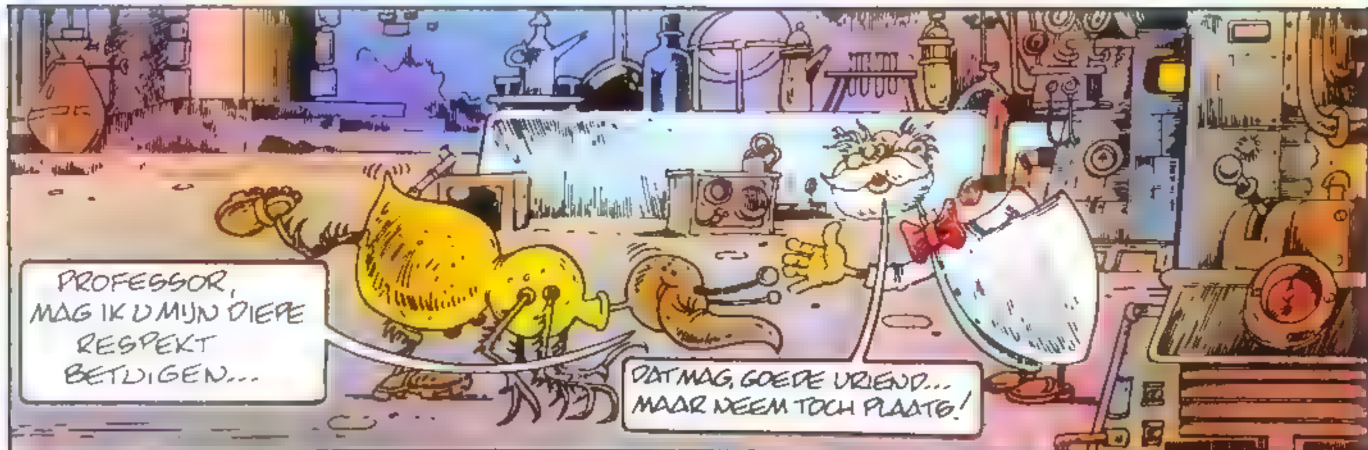

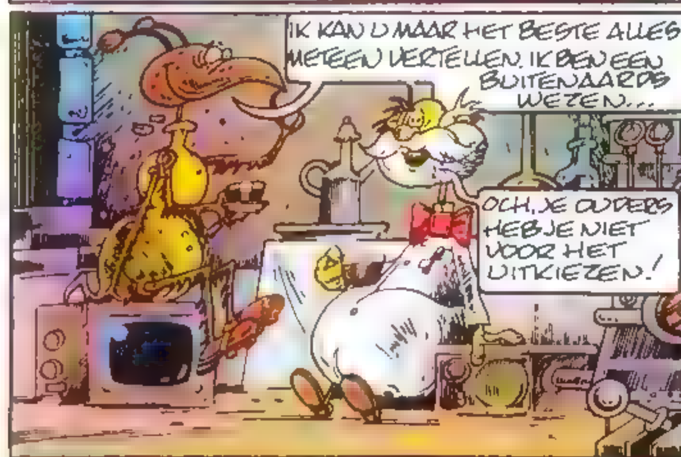

SLA OM

PROFESSOR, MAG IK U MIJN DIEPE RESPEKT BETUIGEN...
DAT MAG, GOEDE VRIEND... MAAR NEEM TOCH PLAATS!

IK KAN U MAAR HET BESTE ALLES METEEN VERTELLEN. IK BEN EEN BUITENAARDS WEZEN...
OCH, JE OUDERS HEB JE NIET VOOR HET UITKIEZEN!

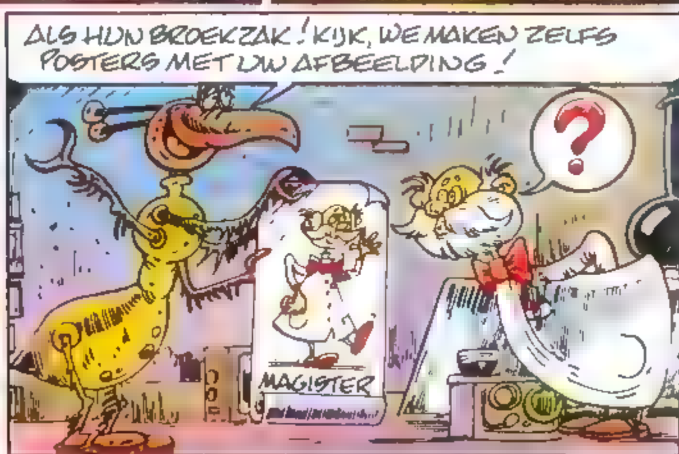

WOUAHHHA!
HA!
HA! HA!
DOU, U BENT ME ER EENTJE HOOR! HAHA!

HA! HA!

EH... U BENT IETS VERLOREN... DAARZO...
IK... WAT VERVELEND NU! DIT VOORVAL HEEFT OVERIGENS IETS MET MIJN BEZOEK TE MAKEN...

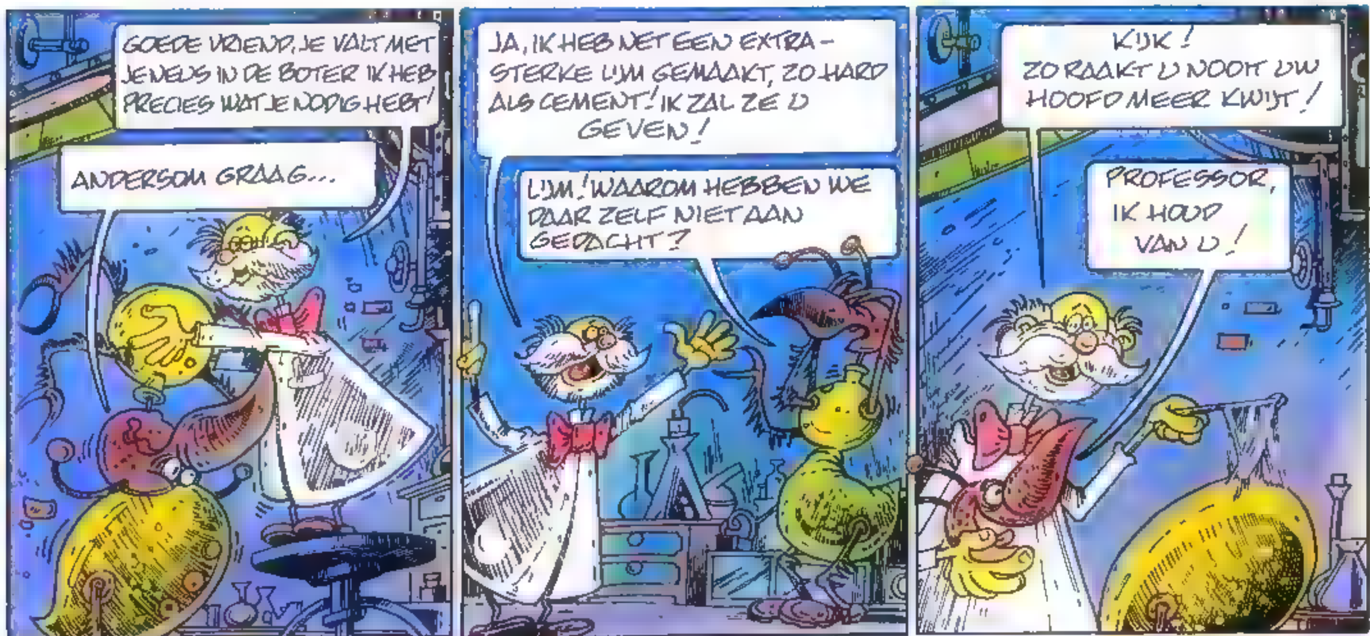

ZIET U PROFESSOR, IK HEET ARGH-GOL, EN IK BEN VAN ZO VER GEKOMEN OMDAT MIJN PLANEET HET SLACHTOFFER IS VAN EEN GEVAAR DAT ALLEEN U KUNT BEZWEREN!
KENNEN ZE MIJ DAN DAAR?

ALS HUN BROEKZAK! KIJK, WE MAKEN ZELFS POSTERS MET UW AFBEELDING!
MAGISTER

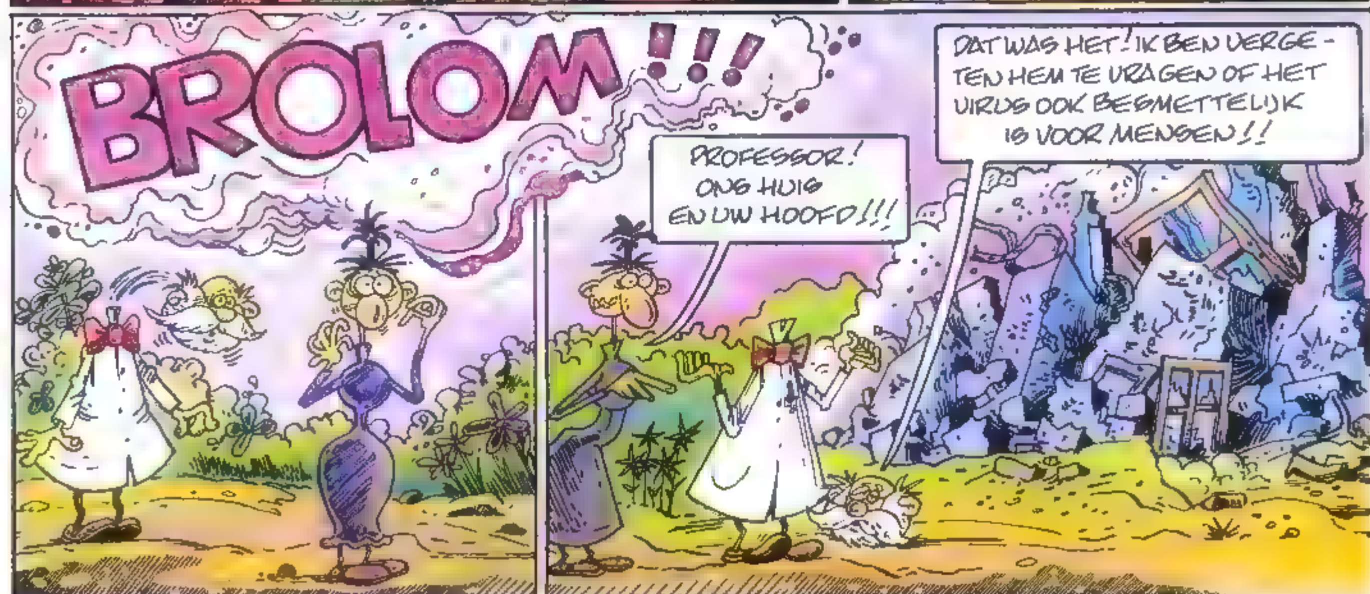
PROFESSOR! U MOET ONS REDDEN!
OF WE VALLEN DE AARDE BINNEN!
TOK!
EH... IK... HEBT U EEN DIAPROJEKTOR?
NEE... MAAR IK KAN WEL AARDIG KNUTSELEN, DUS... MAG IK?
GA UW GANG!
ZO!
FANTASTISCH! IK HAD VEEL GEHOORD OVER UW KENNIS, MAAR ZOIETS!
ACH, ALS U EENS WIST HOE HINDERLIJK DIT IS!
DIT IS MIJN PLANEET. HAD IK AL GEZEGD DAT HIJ PKRTZX HEET? ER HEERST DAAR EEN GRUWZAAM VIRUS DAT ALLE MATERIE AANTAST. ALLES BREEKT, VALT UITEEN, VERBRIJZELT, ZELFS WIJZELF, DE ARME INWONERS! KORTOM: NIETS HANGT MEER SAMEN! WAT U HIER ZIET IS ONS PALEIS VAN JUSTITIE...
VREEMD... NIET LELIJK, MAAR VREEMD...
EN DIT IS EEN FOTO VAN MIJN PLANEET KORT NA MIJN VERTREK. IK HEB ER HELAAS NIET MEER.
FOTO'S OF PLANETEN?
PROFESSOR!! DOE IETS! RED ONS!
SNIF!

SLA OM

GOEDE VRIEND, JE VALT MET JE NEUS IN DE BOTER! IK HEB PRECIES WAT JE NODIG HEBT!
ANDERSOM GRAAG...
JA, IK HEB NET EEN EXTRA-STERKE LIJM GEMAAKT, ZO HARD ALS CEMENT! IK ZAL ZE U GEVEN!
LIJM! WAAROM HEBBEN WE DAAR ZELF NIET AAN GEDACHT?
KIJK! ZO RAAKT U NOOIT UW HOOFD MEER KWIJT!
PROFESSOR, IK HOUD VAN U!

VAARWEL EN BEDANKT, O WELDOENER DER MENSH... EH... DER BUITENAARDSEWEZENHEID!
GEEN DANK HOOR EN GOEDE REIS!
VREEMD, MAAR IK HEB HET GEVOEL DAT IK IETS VERGETEN BEN ...MAAR WAT?
M.BOM & T.BARANOWSKI '84

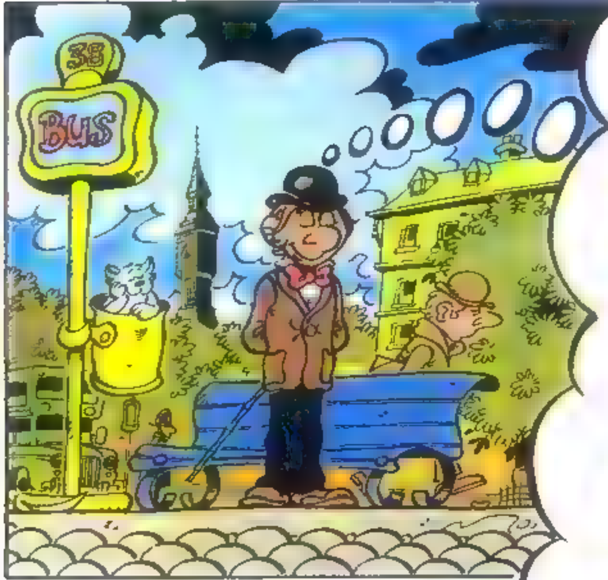

BROLOM!!!
PROFESSOR! ONS HUIS EN UW HOOFD!!!
DAT WAS HET! IK BEN VERGETEN HEM TE VRAGEN OF HET VIRUS OOK BESMETTELIJK IS VOOR MENSEN!!

Einde

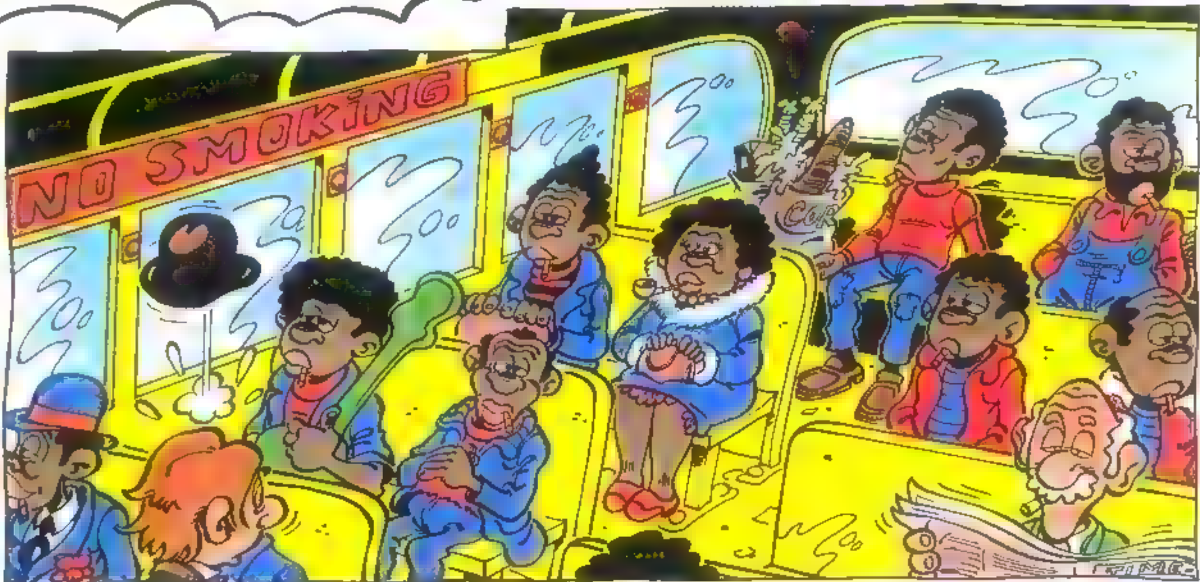
ARNOLD, DE DROMER

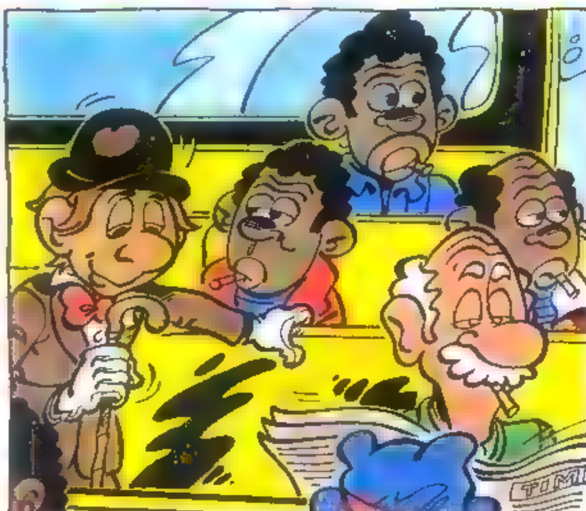
B. DISANO
J.-P. THAULEZ

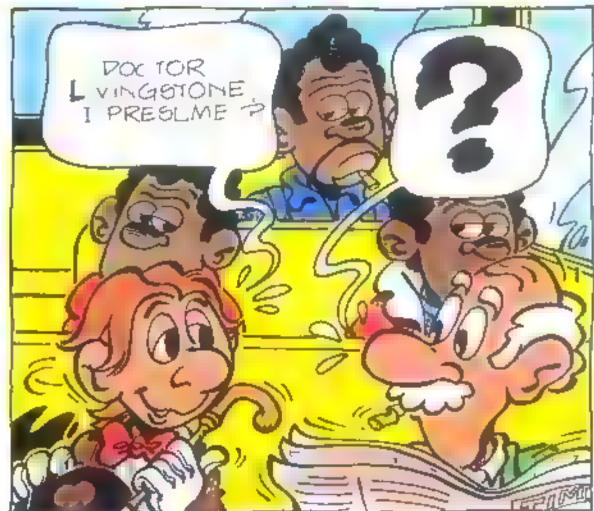

- B.DISANO- THAULEZ -

In 1878 kwam er een buitengewoon nieuwtje: er was goud ontdekt in Bernissart! Nee, dat was geen plaatsje ergens in de Far West, maar een klein mijnstadje in Belgisch Henegouwen, waar een groot deel van de bevolking in de steenkoolwinning werkte. Toch ontketende die geruchtmakende vondst geen goudkoorts. De goudader bleek al spoedig niets anders te zijn dan het goudglanzende pyriet dat glinsterde in de beenderen van fossiele prehistorische dieren. Maar de geschiedenis van de iguanodons bleek op zichzelf al even spannend als welke goldrush ook — en even onwaarschijnlijk en wonderlijk als een sprookje.
Het onwaarschijnlijke was die ontmoeting van twee mijnwerkers, Jules Créteur en Alphonse Blanchard, die een gang van een paar meter doorsnede groeven op meer dan 300 meter onder de grond, met enorme plantenetende reptielen van zo'n 125 miljoen jaar oud, wier voornaam 'iguanodon' pas sinds 1825 bestond en hun achternaam 'dinosaurus' pas sinds 1842. Dat is inderdaad een kans van één op de zoveel duizend. Toch wekte dat 'wonder' in die tijd nauwelijks belangstelling. Het was te danken aan de vooruitziende blik van de mijneigenaren dat de wetenschap profijt kon trekken van deze opmerkelijke en uiterst gewichtige vondst. Dankzij hen werd drie jaar lang een ploeg van negen mijnwerkers belast met onderzoek. Zij waren het ook die de kosten op zich namen van het opgraven en het vervoer naar Brussel in 37 tentwagens getrokken door paarden van de 130 ton fossiele beenderen. Zij waren het tenslotte ook die de Belgische staat al het gevonden materiaal cadeau deden...

ALS DE IGUANODONS OP VAKANTIE GAAN...

Een goedgeefsheid waarop de regering trouwens de brutaliteit had te antwoorden met een boete van 26.000 frank wegens... het opgraven van iguanodons in plaats van steenkool, zoals het contract eiste! En diezelfde regering schroomde niet om te overwegen een van de ontdekte skeletten te verkopen aan de Franse regering voor het bedrag van 1.000.000 goudfranken. Slechts het krachtige verzet van de schenker en enkele meer ruimdenkende figuren kon de transactie verhinderen. Die officiële ondankbaarheid werd nogmaals getoond toen dertig jaar na de ontdekking een bescheiden pensioentje geweigerd werd aan de twee mijnwerkers die haar deden. Wie had het ook al weer over die zuinige Hollanders?

MAAR WAT ZIJN HET EIGENLIJK?

Tot dat moment wist men nog praktisch niets over die gigantische beesten. Tot de ontdekking in 1822 van een paar beenderen en tanden in Sussex, vermoedde men zelfs niets van hun bestaan.

'Onmogelijk dat we niet eens een skeletdeel samengevoegd tot kaakfragmenten zouden ontdekken', schreef de Franse bioloog Georges Cuvier. Een reden te meer om te blijven zoeken.' Het toeval wilde dat het niet een skeletdeel was dat men vond, maar een dertigtal volledige geraamten in uitstekende staat! Deze verbijsterende en unieke ontdekking van 29 volledige iguanodons in Bernissart heeft ons in staat gesteld veel meer te weten te komen over de bouw en de

levenswijze van de dinosaurussen. Niet dat daarmee alle raadsels van die kolossale dieren zijn opgelost!
Wat weten we er in deze tijd van? De deskundigen zeggen dat het 'avipelvische ornithopoden' zijn, wat gewoon wil zeggen dat ze poten en bekkens hebben die op die van vogels lijken. We weten ook dat ze planteneters waren, op twee poten liepen en dat ze tot 20 meter lang konden worden. Men schat tenslotte dat ze ongeveer 140 tot 150 miljoen jaar geleden leefden en dat er een tiental verschillende soorten waren, als we tenminste afgaan op de fragmenten en pootafdrukken die overal gevonden zijn: in Europa, Azië, Afrika en Amerika. Het is echter onmogelijk de geslachten te onderscheiden of de voortplantingswijze te bepalen. We weten niet wat voor kleur de huid had. We weten niet of ze koud- of warmbloedig waren. Hun plaats in de evolutie der soorten is zelfs onzeker. Sommigen beweren zelfs dat het niet zo zeker is dat de iguanodons tweevoeters waren, en anderen dat ze de voorouders waren van het paard, de kangoeroe en de giraf!
Hoe het ook zij: de dinosaurussen zijn de mensen sindsdien blijven fascineren. Hun enorme omvang, hun minuscule hersenen, hun onbeholpen bewegingen, hun verscheiden en bizarre vormen, hun overheersing, als reptielen, van de aarde en de zee gedurende bijna 150 miljoen jaar: dat alles spreekt tot de verbeelding. De belangstelling voor hen lijkt zelfs nog te groeien. Ze werden de sterren en acteurs in talloze romans, strips en science fiction-films. Je hoeft alleen maar aan de recente 'Baby' te denken, de laatste produktie van de Disney-studio's. Van Epcot in Florida tot Cardo-Land, bij Vézelay zijn ze de supersterren in vele amusementsparken.

BESTEMMING JAPAN

Deze zomer verlaten tenminste twee van de iguanodons van Bernissart voor het eerst sinds 125 miljoen jaar de Belgische bodem om op vakantie te gaan naar Tokyo en Nagoya. Tot in september zullen ze inderdaad het hoogtepunt vormen van een belangrijke tentoonstelling, georganiseerd door de NTV (Nippon Television Network Corporation) en het Nationaal Museum voor Wetenschappen in Japan. Ze zullen daar trouwens niet alleen zijn. Geraamten van reuzenschildpadden, krokodillen en een mammoet, gevonden op dezelfde plek, zullen hen op reis vergezellen. Meer dan 6 miljoen bezoekers wachten ze op!
Dinosaurussen die het vliegtuig nemen voor een wereldreis kom je niet elke dag tegen. Het is ook niet toevallig dat dit evenement in Japan plaatsvindt. De Japanners die in deze technologische wereld een van de eerste plaatsen innemen, die ze veroverd hebben door hun intelligentie en werkkracht, hebben altijd de deugden van hun voorvaderen trachten te bewaren en zich nooit laten overheersen door alles wat ze produceren en exporteren. Ze zijn diepgaand geïnteresseerd in alles wat te maken heeft met de geschiedenis van onze planeet en entoesiast voor alles wat buitengewoon en groots is. Het vluchtige heden doet hen niet de les van de geschiedenis vergeten: dat alles doorgaat. Een onvergelijkelijk beeld van het leven van die vreemde dieren uit langvervlogen tijden moet hen dus wel onder de indruk brengen, te meer daar deze blik in het onbekende uitsluitend te danken is aan het toeval. De bestudering van de voorhistorische dieren is inderdaad slechts voor een klein gedeelte te danken aan de technische en wetenschappelijke vooruitgang. Ze is bijna geheel afhankelijk van vondsten waarbij het geluk een wezenlijke rol speelt. Het feit dat er sinds 1878 nergens ter wereld een vergelijkbare vondst is gedaan onderstreept dat nog eens.
Men kan zich daarom makkelijk de talloze voorzorgsmaatregelen voorstellen die nodig zijn om de veiligheid van de overtocht te verzekeren. Nadat onze beide 'superstars of the past' uit hun glazen kast zijn gehaald, waar ze al een eeuw in verbleven, zijn ze eerst helemaal uit elkaar gehaald door een ploeg specialisten. Ieder bot is vervolgens zorgvuldig genummerd in verband met het weer opbouwen, en met een chemisch middel behandeld om tegen aantasting en schokken bestand te zijn. Ieder onderdeel is vervolgens voorzichtig ingepakt volgens ingewikkelde verpakkingsmethoden waarbij gebruik is gemaakt van beschermende materialen als watten kussens, polyurethaanschuim, piepschuim en rubber schokbrekers. Vervolgens namen de beroemde iguanodons van Bernissart, in houten kisten, speciaal ontworpen om precies te passen in de metalen luchtvrachtcontainers, in de vorm van reusachtige puzzles het vliegtuig naar het land van de Rijzende Zon. Dat ging in verschillende tochten om het risico van ongelukken te verminderen en volgens een nauwkeurig uitgestippelde route: de zeer breekbare en kwetsbare overblijfselen kunnen niet tegen sterke temperatuurs- en vochtigheidswisselingen. Zo verlieten ze in juni België om via Alaska een tocht van 14.000 km in 18 vlieguren naar Tokyo en Nagoya te volbrengen, waar ze drie maanden zullen blijven.
Als je op vakantie toevallig naar Japan gaat, zul je waarschijnlijk niet zo'n zin hebben om die twee daar te gaan bekijken. Maar de rest van de kudde is Europa niet uitgegaan. Ze vormt nog steeds de ontegenzeggelijke 'must' van het Koninklijk Museum voor Natuurwetenschappen in Brussel. Een museum waarvan nog wel eens vergeten wordt dat het een ware schat bevat. Want het was inderdaad goud dat in 1878 in Bernissart gevonden werd!

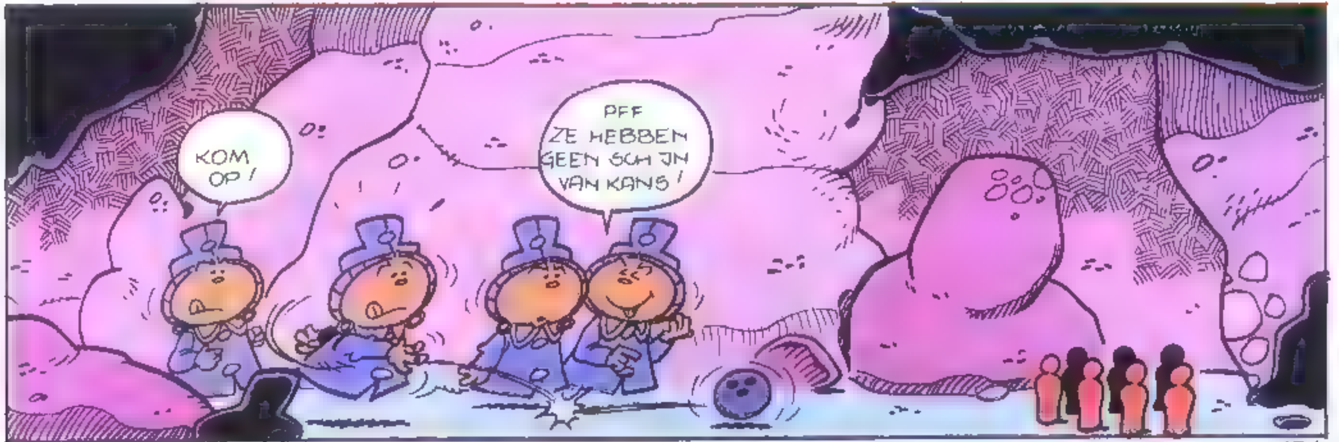
Jean-Louis LECHAT

Koninklijk Museum voor Natuurwetenschappen, Vautierstraat 29, 1040 Brussel.

Meneer Edouard

DIDGÉ

BROM GLOR BLOM! GGORGLOU

DE MUUR

DE PINGL N

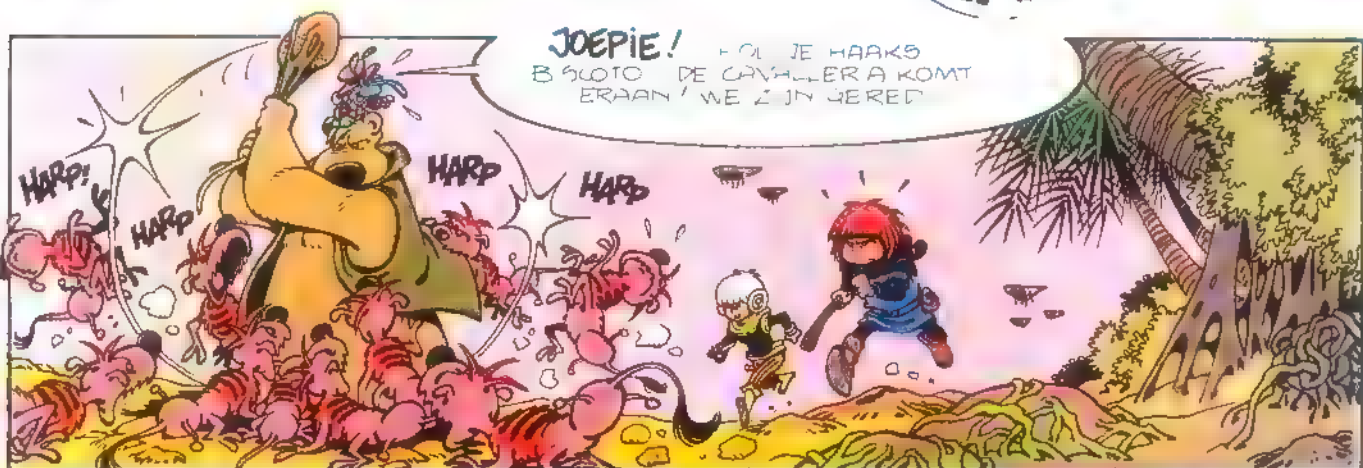
DIDGÉ 85-

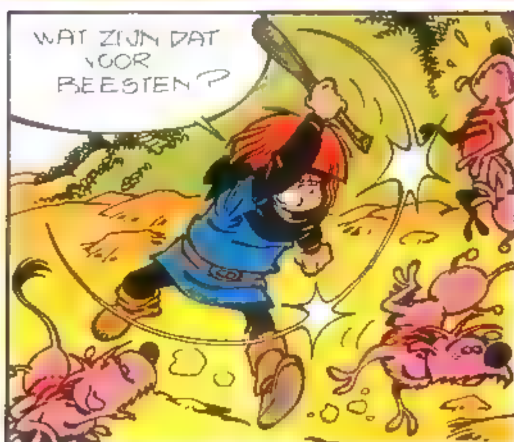
47B

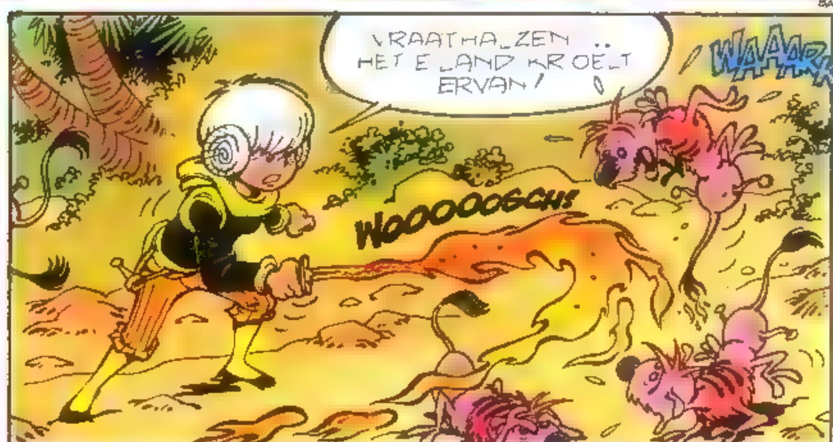

Hugo VERVOLG

EXTRA LANG VERHAAL

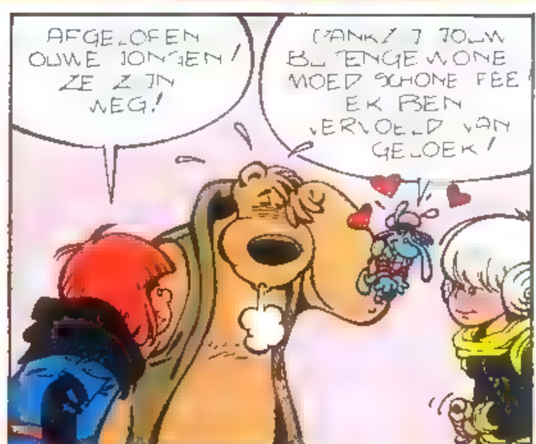

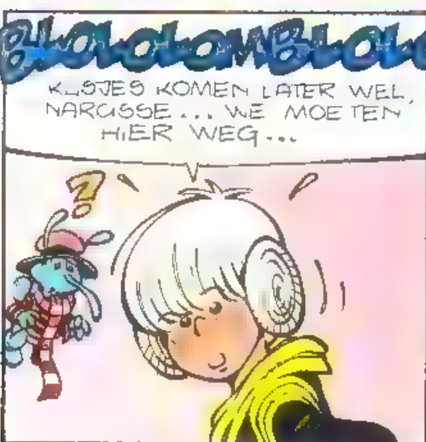

SLA OM

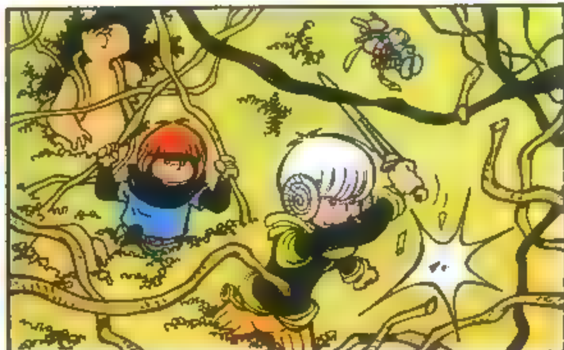
Hugo

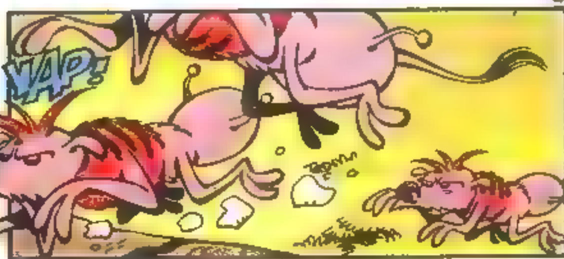
DAN BEGINT EEN VERBETEN TOCHT DWARS DOOR DE DICHTE GRILLIG GEVORMDE BEGROEIING...

'K HEB NOGAL WAT GEWICHT TE VERPLAATSEN HOOR...

SCHIET OP BISCOTO... ALS ZE ONS INHALEN SCHEUREN ZE ONS IN REPEN...

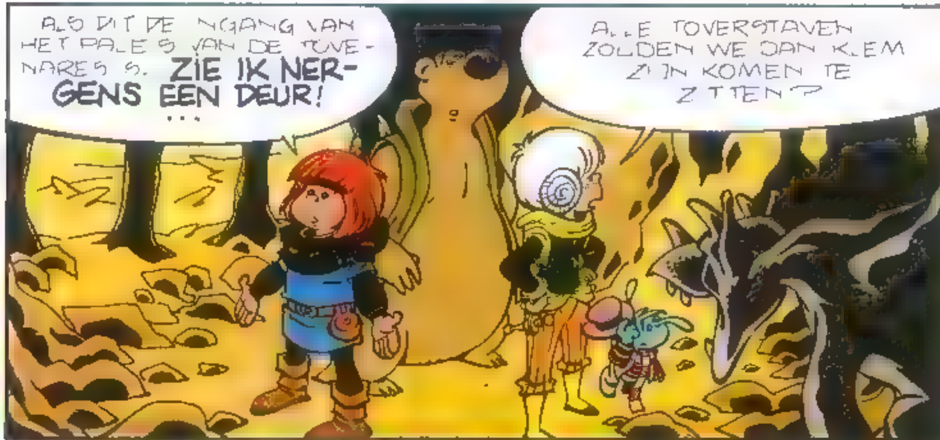

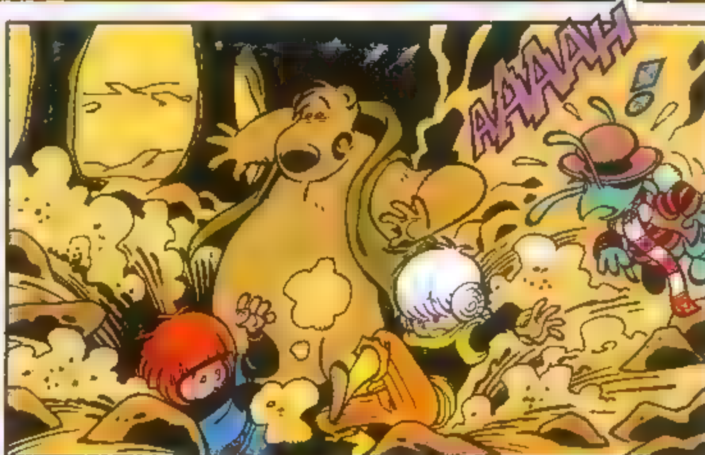

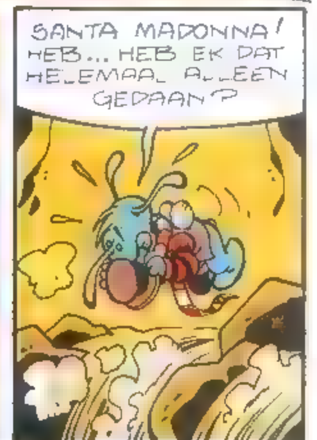

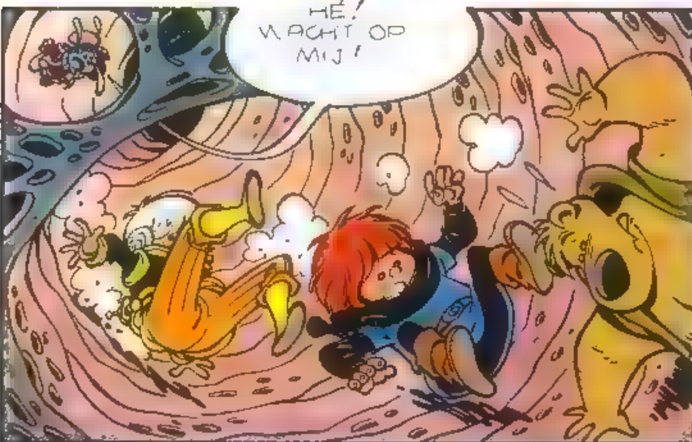

ALS DIT DE INGANG VAN HET PALEIS VAN DE TOVENARES IS, ZIE IK NERGENS EEN DEUR! ...
ALLE TOVERSTAVEN ZOUDEN WE DAN KLEM ZIJN KOMEN TE ZITTEN?

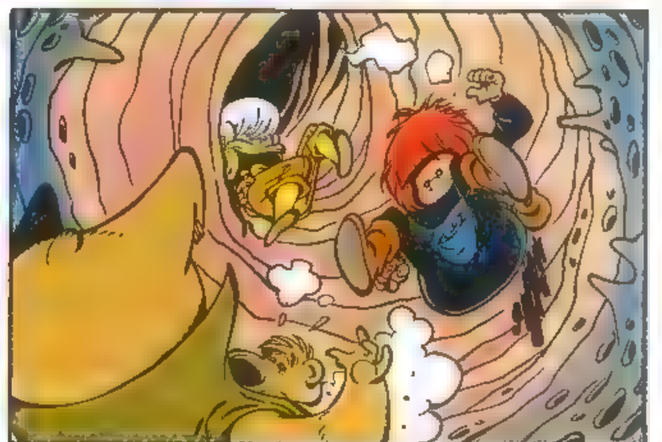

MAAR DAT ES AFSCHOEWELIJK AAN DE ENE KANT DIE VRAATHALZEN DIE ZITTEN TE LEKKEBAARDEN...

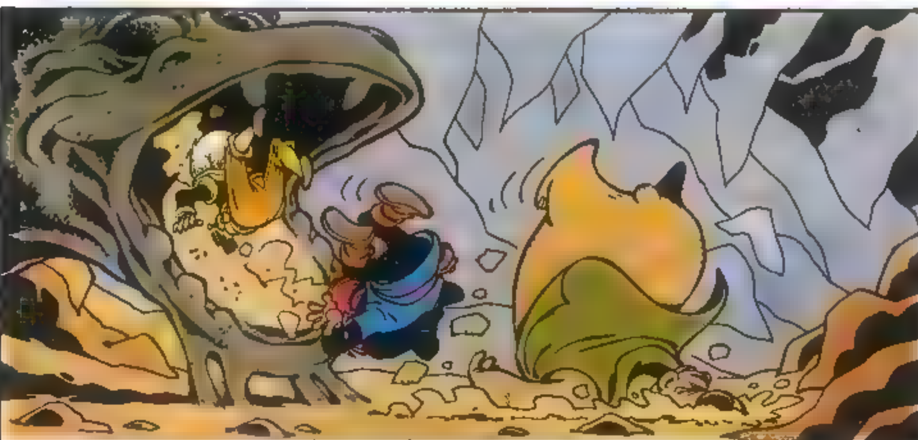

..EN AAN DE ANDERE KANT DAT STOMME STENEN MONSTER DAT GRIJNST TERWIJL WIJ VAN HONGER OMKOMEN

AAAAAH

SANTA MADONNA! HEB... HEB EK DAT HELEMAAL ALLEEN GEDAAN?

HÉ! WACHT OP MIJ!

IK GELOOF DAT WE ER NU DAN TOCH ZIJN, MIRABEL...
FANTASTISCH!

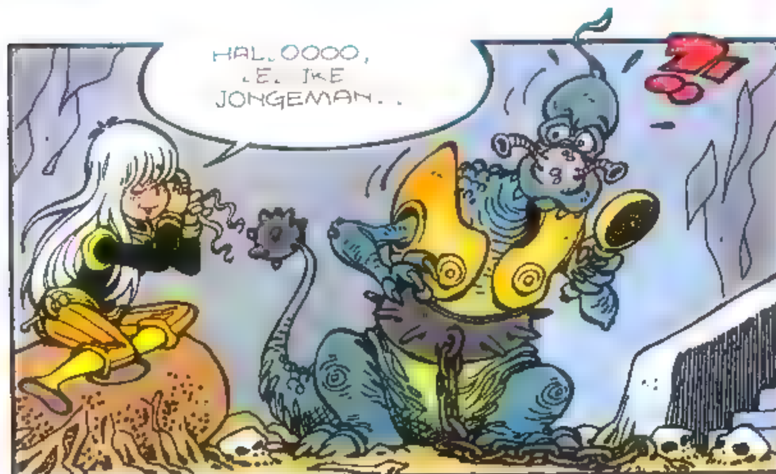

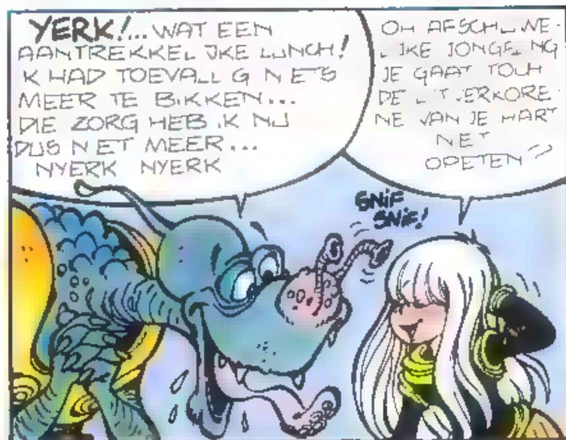
SLA OM

Hugo

EXTRA LANG VERHAAL

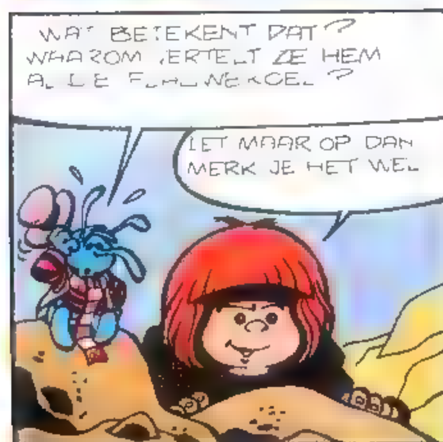

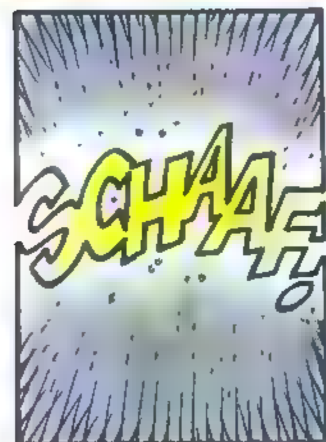

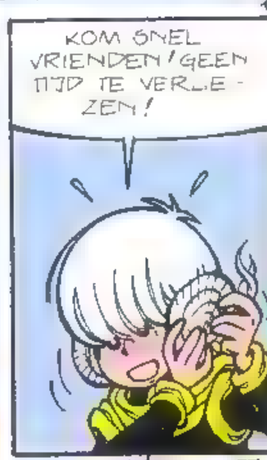

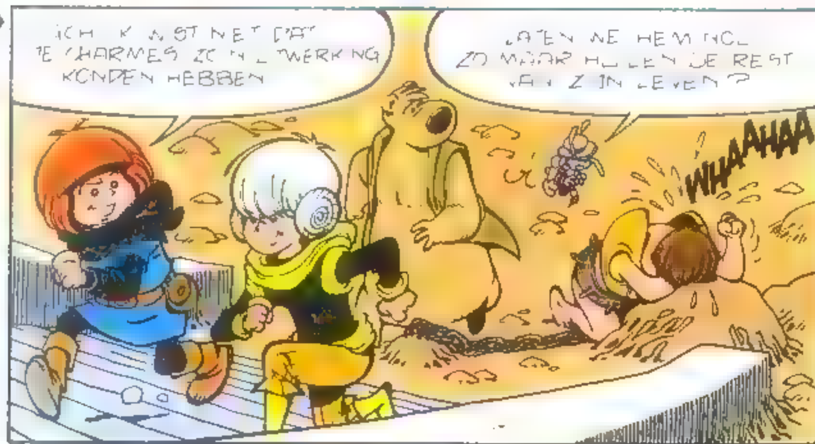

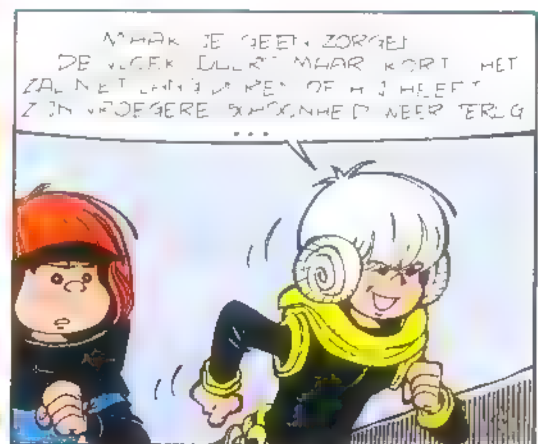

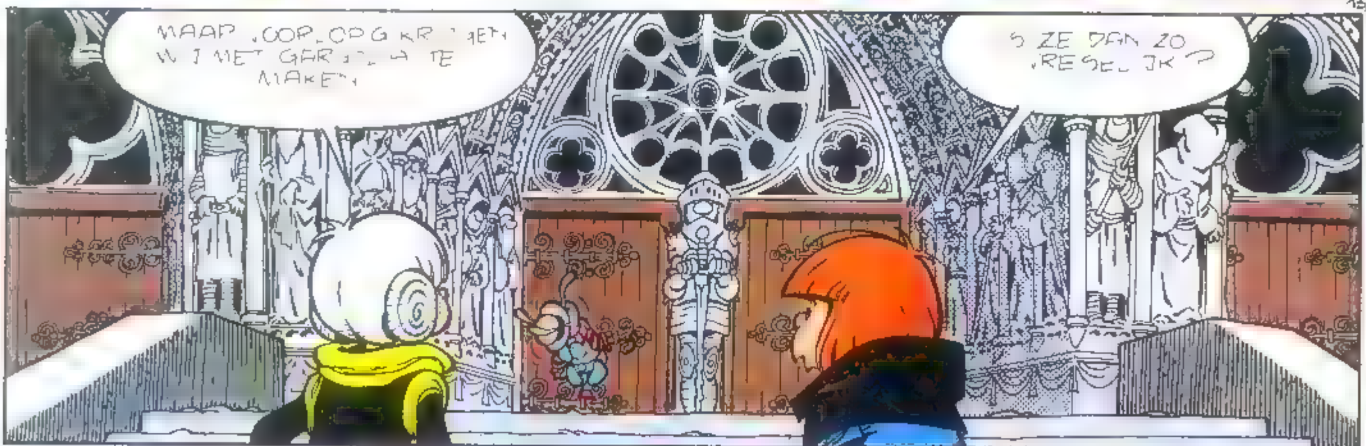

SLA OM

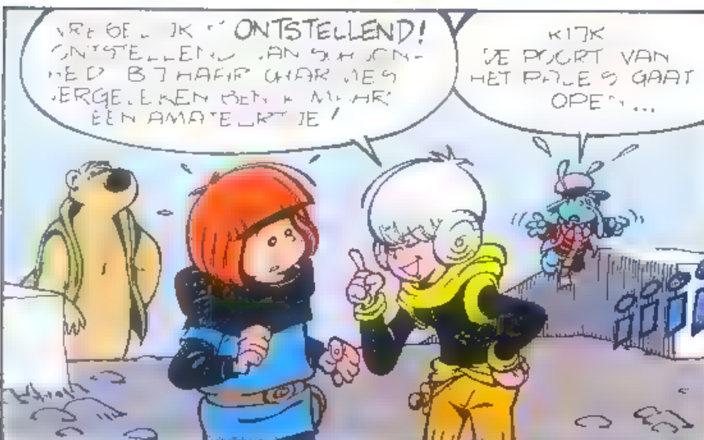

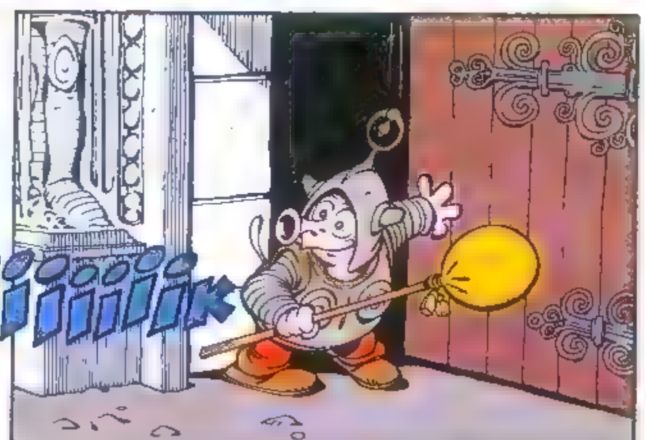
Hugo

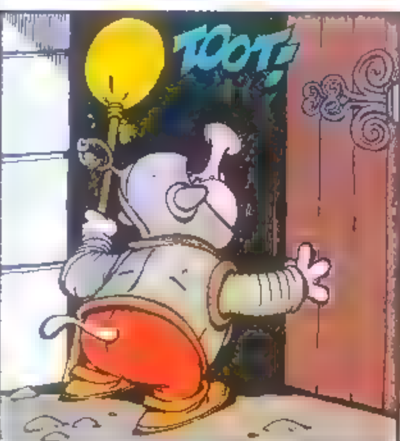

IK WIST NIET DAT JE CHARMES ZO'N UITWERKING KONDEN HEBBEN
LATEN WE HEM NOU ZO MAAR HUILEN DE REST VAN ZIJN LEVEN?
WHAAAHAA

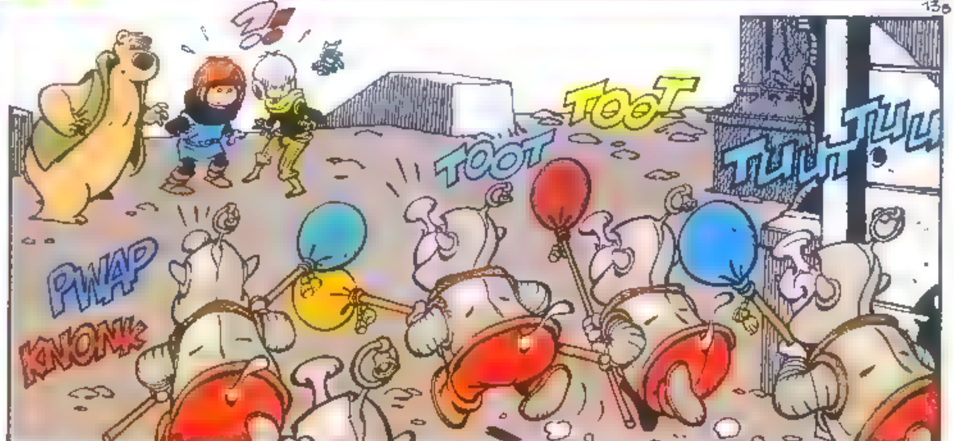

MAAK JE GEEN ZORGEN DE VLOEK DUURT MAAR KORT. HET ZAL NIET LANG DUREN OF HIJ HEEFT ZIJN VROEGERE SCHOONHEID WEER TERUG ...

MAAR VOORLOPIG KRIJGEN WIJ MET GAR... TE MAKEN
IS ZE DAN ZO VRESELIJK?

VRESELIJK?! ONTSTELLEND! ONTSTELLEND VAN SCHOONHEID! BIJ HAAR VERGELEKEN BEN IK MAAR EEN AMATEURTJE!
KIJK DE POORT VAN HET PALEIS GAAT OPEN...

IIIIIIIIIIIK

TOOT!

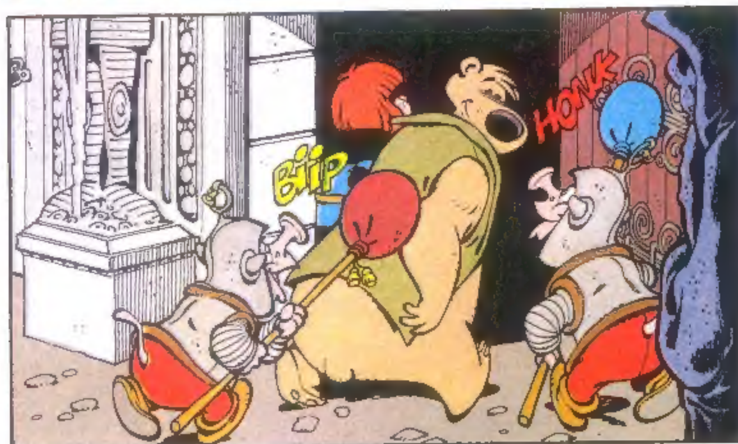

TOOT
TOOT
TUUT
TUUT
PWAP
KNONK

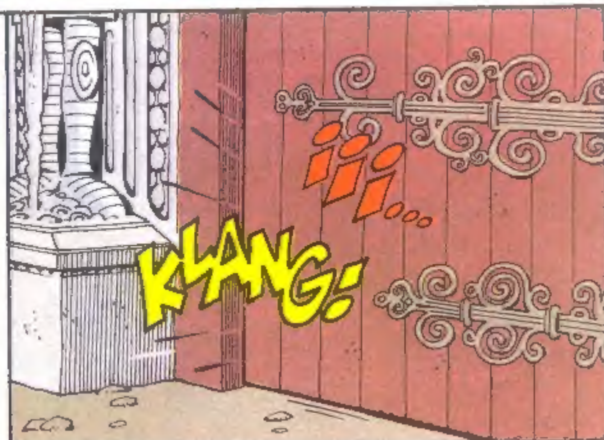
EXTRA LANG VERHAAL

KOM NADER, LIEVE GASTEN! WEES NIET BANG... KOM NADER, KOM NADER...

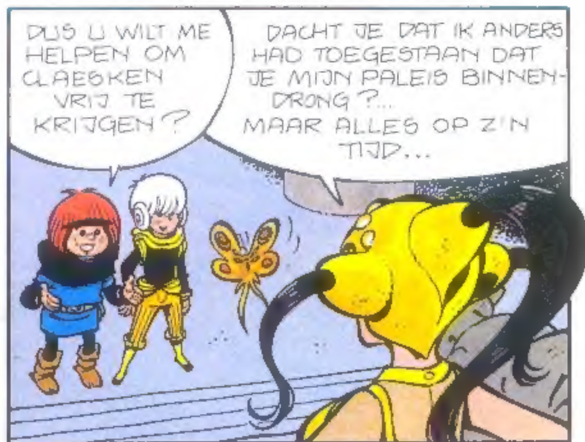
SLA OM

Hugo

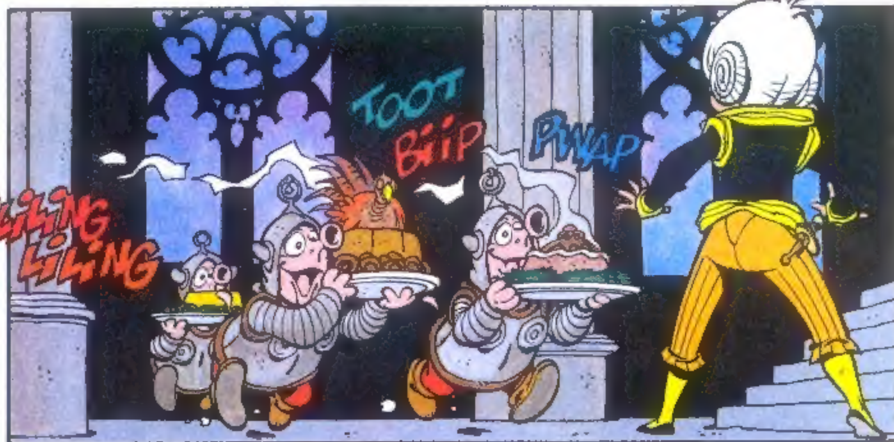
EXTRA LANG VERHAAL

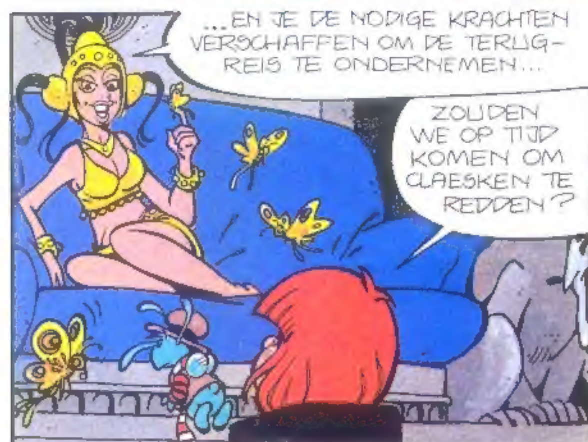

KLEUREN: LUCE. EINDE

Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuskripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN

P.-H- Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Raymond LEBLANC, Is. Gerardlaan 9 - 1160 Brussel
Directeur: Guy LEBLANC
Redactie: J.-L. VERNAL, M. VAN OPPEN
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT	BELGIE	BUITENLAND	
Geldt niet voor Nederland		+ verzending	TOTAAL
3 maanden (+ extra-nummer)	600 BF	—	—
6 maanden (+ 2 extra-nummers)	1.180 BF	645 BF	1.825 BF
1 jaar (+ 4 GRATIS extra-nummers)	2.150 BF	1.290 BF	3.440 BF
2 jaar (+ 8 GRATIS extra-nummers)	4.250 BF	2.580 BF	6.830 BF

KUIFJE-NEDERLAND

Lombard Uitgaven Nederland
Postbus 77, 2040 AB Zandvoort
Telefoon 02507-19444

ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN

P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze Telefoon 01615-5920 / tst. 218
Abonnementsprijs: 1/2 jaar: fl. 58.50
1 jaar: fl. 117
Adreswijziging: 4 weken van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven

ADVERTENTIES

Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam
Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

«Wet en bloed»
een nieuw avontuur van
TOENGA
+
«Het beest en de schone»
een volledig verhaal van
IVOR

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE, EN DE ANDEREN...

SIDNEY
BOM

